

ЗАКОН ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО И КАНАЛИЗАЦИЯТА

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда собствеността, управлението, стопанисването, поддържането и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи (ВиК системи), изискванията към водоснабдителните и канализационните услуги (ВиК услуги), тяхното предоставяне, регулиране и контрол.

Чл. 2. Законът има за цел да създаде условия за устойчиво развитие на отрасъл водоснабдяване и канализация (отрасъл ВиК) за:

1. опазване здравето на населението;
2. съхраняване и опазване на водата като природен ресурс;
3. постигане на съответствие с нормите на европейското законодателство в областта на питейните води, отвеждането и пречистването на отпадъчните води;
4. развитието и поддържането на ВиК системите.

Чл. 3. (1) ВиК услугите се предоставят при спазването на принципите за достъпност, надеждност, сигурност, повишаване на тяхното качество и ефективност, баланс между цените и покупателните възможности на населението, съчетани с принципа на опазване на природните ресурси.

(2) При водоснабдителните услуги приоритет има осигуряването и доставката на вода за питейно-битови цели.

Чл. 4. Територията на страната за целите на управлението, планирането, изграждането и експлоатацията на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите се разделя на обособени територии, които съвпадат с административните области, съобразно административно-териториалното устройство на страната.

Чл. 5. (1) Дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите, публична общинска и/или публична държавна собственост, и предоставянето на ВиК услугите се извършват от ВиК оператори.

(2) В границите на една обособена територия по чл.4, само един ВиК оператор може да осъществява дейностите по ал.1.

(3) ВиК операторите по ал.1 предоставят ВиК услугите срещу заплащане, след възлагането им по реда на този закон.

(4) ВиК услугите по ал.1 се предоставят, регулират и заплащат по реда на този закон.

Чл. 6. Стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите и предоставянето на ВиК услугите са дейности от стратегическо значение и от обществен интерес.

Глава втора ОРГАНИ И УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Политика за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията

Чл. 7. Министерският съвет определя държавната политика за отрасъл ВиК като част от водностопанската политика на страната,

Чл. 8. Политиката в отрасъл ВиК се осъществява от:

1. министъра на регионалното развитие и благоустройството на национално ниво;
2. областните управители на ниво административна област;
3. общинските съвети и кметовете на общини на ниво общини.

Чл. 9. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява държавната политика в отрасъл ВиК на национално ниво, като:

1. разработва и предлага за допълване в Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България, като обособена област на общата политика, основните цели, приоритетите, етапите, необходимите средства и източниците на финансиране за изграждане и развитие на ВиК системите и за повишаване на качеството на ВиК услугите, и осъществява координация и контрол по изпълнението им;
2. координира управлението, планирането и изграждането на ВиК системите на национално ниво;
3. издава самостоятелно или съвместно с други министри предвидените в закона подзаконовни нормативни актове, съобразно своята компетентност, както и предлага проекти на нормативни актове за приемане от Министерския съвет;
4. изпълнява и други изисквания, предвидени от закона.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството при осъществяване координирането на управлението на ВиК системите на национално ниво:

1. изготвя регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация;
2. координира дейността на асоциациите по водоснабдяване и канализация.

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството в качеството си на орган, упражняващ правата на държавата в търговските дружества - ВиК оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, и на търговските дружества - ВиК оператори, с държавно участие в капитала и в качеството си на едноличен собственик на капитала на юридическото лице по чл. 48:

1. одобрява програми за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала;
2. предлага за одобряване от съответните общи събрания на съдружниците/акционерите програми за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, с държавно участие в капитала;
3. одобрява програми за реструктуриране на търговските дружества - ВиК оператори, в които едноличен собственик на капитала е юридическото лице по чл. 48.
4. сключва договорите за възлагане на управлението и контрол на търговските дружества - ВиК оператори, в които държавата е едноличен собственик на капитала, а когато държавата е собственик на над 50 на сто от капитала - сключва договорите след оповомощаване от общото им събрание;

5. съвместно с юридическото лице по чл. 48 провежда конкурсните процедури за избор на органи на управление и контрол в търговските дружества - ВиК оператори, в

които то е едноличен собственик на капитала, като при сключването на договорите, определя основните показатели за дейността на дружествата, правата и задълженията на тези органи и контролира ежегодно изпълнението им за изминалия отчетен период;

6. определя политиката за участие на държавата в публичните предприятия, търговски дружества ВиК оператори, формирането на финансовите и нефинансови цели, за отрасъла и за всеки ВиК оператор, одобряването и отчитането на бизнес програмите и ежегодната оценка на степента на тяхното изпълнение;

7. осъществява, съвместно и чрез юридическото лице по чл. 48, текущо наблюдение и анализ на производствено-техническото и финансово-икономическо състояние на публичните предприятия, търговски дружества ВиК оператори и взема решения за подобряване на тяхното функциониране;

8. извършва документален контрол и контрол на място на дейността на публичните предприятия, търговски дружества ВиК оператори, съвместно с юридическото лице по чл. 48.

(4) Министърът на регионалното развитие и благоустройството възлага на ВиК операторите допълнителни задължения за обслужване на обществото, когато са свързани с:

1. опазването на човешкото здраве - съгласувано с министъра на здравеопазването

2. непрекъснатостта на доставянето на вода с питейни качества и отвеждането на отпадъчната вода и нейното пречистване;

3. опазването на околната среда - съгласувано с министъра на околната среда и водите;

4. мерки за защита на населението срещу бедствия и аварии - съгласувано с министъра на вътрешните работи;

5. мерки, свързани с националната сигурност и отбраната на страната - съгласувано с министъра на отбраната.

(5) Допълнителните задължения по ал. 4 се възлагат със заповед, която съдържа:

1. ВиК оператора, на който се възлагат;

2. причините, които ги налагат;

3. съдържанието на задълженията;

4. срока и условията, при които трябва да бъдат изпълнени;

5. други условия.

(6) Министърът на регионалното развитие и благоустройството е администратор на държавни помощи и минимални помощи в областта на водоснабдяването и канализацията.

(7) Министърът на регионалното развитие и благоустройството получава данни от системите на други държавни органи, органи на местно самоуправление и други институции, както и копия на документи, които засягат собствеността и управлението на ВиК системите и регулирането на ВиК услугите.

Чл.10. Областният управител:

1. представлява собственика на публичната държавна собственост върху ВиК инфраструктурата в административната област;

2. предлага на съответния компетентен орган приоритетни ВиК обекти публична държавна собственост за финансиране.

Чл. 11. Общинският съвет:

1. определя кмета на общината за представител на общината в съответната асоциация по водоснабдяване и канализация и съгласува мандата му;
2. взема решения за финансиране от общинския бюджет на ВиК обекти публична общинска собственост;
3. предлага на съответния компетентен орган приоритетни ВиК обекти публична общинска собственост за финансиране.

Чл. 12. (1) Създава се Обществен съвет по водоснабдяване и канализация като консултативно звено за подпомагане решаването на проблеми от компетентността на министъра по този закон.

(2) В състава на Обществения съвет по ал. 1 се включват представители на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Министерство на земеделието, Национално сдружение на общините в Република България, Комисия за защита на потребителите, Омбудсмана на Република България, юридическото лице по чл. 48, ВиК операторите, потребителски сдружения, научни и синдикални организации, браншови организации, други юридически лица с нестопанска цел. Към съвета могат да бъдат привлечени и допълнителни експерти с конкретни компетенции.

(3) Със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството се определят условията и редът за осъществяване на дейността на Обществения съвет.

Раздел II

Асоциации по водоснабдяване и канализация

Чл. 13. (1) Асоциацията по водоснабдяване и канализация (асоциация по ВиК) е юридическо лице със седалище и адрес в областната администрация.

(2) Асоциацията по ВиК не е търговско дружество, не формира и не разпределя печалба.

(3) Асоциацията по ВиК управлява ВиК системите публична собственост на държавата и общините, находящи се на територията на съответната административна област.

Чл. 14. (1) Органи на управление на асоциацията по ВиК са:

1. общо събрание, което се състои от представители на държавата и общината или общините, находящи се на територията на съответната административна област;
2. председател, който е представител на държавата.

(2) Общото събрание на Асоциацията по ВиК:

1. приема решение за сключване на договор с ВиК оператор от името и за сметка на собствениците на ВиК системите за възлагане на дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставяне на ВиК услугите срещу заплащане,

2. контролира изпълнението на договора по т. 1;
3. съгласува бизнес програмите на ВиК оператора, в съответствие с чл. 68, ал. 4;
4. приема годишния бюджет на асоциацията по ВиК;
5. приема годишния отчет за дейността на асоциацията по ВиК;
6. съгласува плановете по чл. 29, ал. 1.

(3) Председателят на асоциацията по ВиК:

1. организира и ръководи дейността ѝ и я представлява;
2. подписва договора с ВиК оператора и други договори във връзка с дейността от името на асоциацията по ВиК;

3. организира изпълнението на решенията на общото събрание на асоциацията по ВиК;
4. утвърждава длъжностно разписание, сключва, изменя и прекратява договори на служителите на асоциацията по ВиК;
5. представя на министъра на регионалното развитие и благоустройството ежегодно до края на януари доклад за дейността на асоциацията по ВиК за предходната година;
6. организира контрола по изпълнението на договора с ВиК оператора,
7. изпълнява и други функции, възложени му с нормативен акт.

Чл. 15. (1) В заседанията на общото събрание на асоциацията по ВиК участват представителят на държавата и представители на всички общини в административната област.

(2) Представител на държавата е областният управител на административната област.

(3) Представител на общината е кметът на общината, а при невъзможност той да участва, общинският съвет определя друг представител на общината.

Чл. 16. (1) Заседанията на общото събрание на асоциацията по ВиК се свикват от председателя ѝ. Заседанията могат да бъдат провеждани при дистанционна форма на работа с видеоконферентна връзка и чрез съвместяване на присъствена с дистанционна форма на провеждане.

(2) Заседанията са редовни, ако на тях присъстват представителите на държавата и общините, които притежават не по-малко от две трети от всички гласове.

(3) Когато в съответната асоциация по ВиК участва държавата и повече от една община, държавата има право на 35 на сто от гласовете, а всички общини разпределят помежду си 65 на сто от гласовете, пропорционално на броя на населението им по данни от Националния статистически институт на база на резултатите от последното преброяване на населението.

(4) Решенията на общото събрание на асоциацията по ВиК се взимат с мнозинство от три четвърти от гласовете на присъстващите по ал. 3.

(5) Когато в съответната асоциация по ВиК участват само държавата и една община, решенията се взимат с единодушие.

(6) По изключение, по предложение на председателя, заседанията на асоциацията по ВиК могат да бъдат и неприсъствени.

(7) Решенията на общото събрание на асоциацията по ВиК по ал. 6 се взимат на база представени писмени мандати или становища при спазване на разпоредбите на ал. 2 и ал. 4 или ал. 5.

(8) Преди всяко заседание на общото събрание на асоциацията по ВиК, нейният председател съгласува с министъра на регионалното развитие и благоустройството позицията на държавата по въпросите от дневния ред и получава мандат за представянето ѝ.

(9) Позицията и мандатът на представителя на общината за заседанията на общото събрание на асоциацията по ВиК се съгласуват по ред, определен от общинския съвет.

(10) След всяко заседание на общото събрание на асоциацията по ВиК председателят ѝ информира писмено министъра на регионалното развитие и благоустройството и общинските съвети за обсъжданите въпроси и взетите решения.

Чл. 17. (1) Организацията и дейността на асоциациите по ВиК се определят с правилник на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Средствата, необходими за дейността на асоциацията по ВиК, се осигуряват от държавата и от общините съобразно процентното съотношение на гласовете им в общото събрание.

(3) Средствата по ал. 2 са за сметка на бюджета на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и на бюджетите на общините.

Чл. 18. Асоциациите по ВиК и общините получават данни от системите на други държавни органи, органи на местно самоуправление и други институции, както и копия на документи когато данните от информационните системи и документите засягат ВиК услугите и ВиК системите. Достъпът до информационните системи на кадастъра и до данните в специализираните карти, регистри и информационни системи по чл. 32, ал. 1, т. 2 от Закона за кадастъра и имотния регистър, както и редът за ползването им, се определят с наредбата по чл. 7, ал. 3 от Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 19. (1) Новоизградените ВиК системи или части от тях, публична собственост на държавата и общините, се предават от собствениците на асоциацията по ВиК за управление, в едномесечен срок, считано от деня на въвеждането им в експлоатация по реда на Закона за устройство на територията.

(2) Асоциацията по ВиК предоставя на ВиК оператора ВиК системите по ал. 1 за стопанисване, поддържане и експлоатация и предоставяне на ВиК услуги по ред, определен в договора по чл. 50.

(3) Собствениците поддържат новоизградените ВиК системи или части от тях по ал. 1 до приемането им от ВиК оператора.

Глава трета **ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ СИСТЕМИ**

Раздел I **Право на собственост върху водоснабдителните и** **канализационните системи**

Чл. 20. (1) Собствеността върху водоснабдителните и канализационните системи е държавна, общинска или частна.

Чл. 21. (1) За водоснабдителните и канализационните системи – държавна собственост, се прилага Законът за държавната собственост, доколкото с този закон не е предвидено друго.

(2) За водоснабдителните и канализационните системи – общинска собственост, се прилага Законът за общинската собственост, доколкото с този закон не е предвидено друго.

Чл. 22. Публична държавна собственост са:

1. части от водоснабдителните системи, предназначени за водоснабдяване на територии на две или повече общини;

2. части от канализационните системи, предназначени за отвеждане и/или пречистване на отпадъчни и/или дъждовни води от територии на две или повече общини;

3. язовирите по чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за водите, както и тези, които се използват за питейно водоснабдяване, включително прилежащите им територии до най-високо водно ниво.

Чл. 23. Частна държавна собственост са:

1. сградни водопроводни инсталации и/или площадкови водопроводни мрежи и съоръжения, разположени в имоти - собственост на държавата, след общия водомерен възел на водопроводното отклонение, чрез което имотът е присъединен към водопроводната мрежа на урбанизираната територия.

2. сградни канализационни инсталации и/или площадкови канализационни мрежи и съоръжения до ревизионната шахта за присъединяване на имота към канализационната мрежа на урбанизираната територия, в имоти, собственост на държавата.

Чл. 24. (1) Публична общинска собственост са:

1. водоснабдителни системи или части от тях, чрез които се доставя вода до имоти на потребители на територията на общината, с изключение на тези по чл. 22, т.1. Публична общинска собственост е и водомерната шахта, в която е монтиран общият водомерен възел, когато се намира извън имота на потребителя/потребителите.

2. канализационни системи или части от тях, чрез които се отвеждат и/или пречистват отпадъчни и/или дъждовни води от имоти на потребители на територията на общината, с изключение на тези по чл. 22, т. 2. Публична общинска собственост е и ревизионната шахта за присъединяване на имота към канализационната мрежа на урбанизираната територия.

(2) Публична общинска собственост са и водоснабдителни и канализационни системи или част от тях, включително част от водопроводни и/или канализационни мрежи на населените места и селищните образувания, когато се изграждат със средства на физически или юридически лица и придобият предназначението по ал. 1.

(3) Лицата по ал. 2 предоставят на кмета на общината документацията, свързана с изграждането на обектите по ал. 2, както и технически паспорти за тях, съставени по реда на Закона за устройство на територията.

(4) Кметът на общината предава за управление на асоциацията по ВиК обектите по ал. 2, която ги предоставя за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК оператора, включително и за присъединяване на други потребители.

Чл. 25. Частна общинска собственост са:

1. сградни водопроводни инсталации и/или площадкови водопроводни мрежи и съоръжения, разположени в имоти собственост на общината, след общия водомерен възел на водопроводното отклонение, чрез което имотът е присъединен към водопроводната мрежа на урбанизираната територия;

2. сградни канализационни инсталации и/или площадкови канализационни мрежи и съоръжения до ревизионната шахта за присъединяване към канализационната мрежа на урбанизираната територия, разположени в имоти, собственост на общината.

Чл. 26. (1) Частна собственост са:

1. сградни водопроводни инсталации, индивидуални водомери при сгради в режим на етажна собственост и/или площадкови водопроводни мрежи и съоръжения, разположени в имоти – частна собственост след общия водомерен възел на водопроводното отклонение, чрез което имотът е присъединен към водопроводната мрежа на урбанизираната територия;

2. сградни канализационни инсталации и/или площадковите канализационни мрежи и съоръжения до ревизионната шахта за присъединяване към канализационната мрежа на урбанизираната територия, разположени в имоти – частна собственост;

3. водоземни съоръжения, водопроводни и канализационни мрежи и съоръженията към тях за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване и самостоятелно отвеждане и пречистване на отпадъчни води, включително частите от тях, изградени в чужди поземлени имоти, въз основа на учреден поземлен сервитут.

(2) Площадковите водопроводни и канализационни мрежи с прилежащите им съоръжения, разположени в имоти – частна собственост с комплексно застрояване за жилищни, курортни, промишлени или други нужди, включително в жилищни комплекси от затворен тип, предназначени за довеждане на вода за питейно-битови и стопански нужди и за отвеждане на отпадъчните води от сградите в тях, са общи части по предназначение и са съсобствени между притежателите на самостоятелни сгради и/или обекти в комплекса.

(3) При реструктуриране на жилищни, промишлени и курортни комплекси, включително и на жилищни комплекси от затворен тип, площадковите водопроводни и канализационни мрежи с прилежащите им съоръжения придобиват предназначението по чл. 24, ал. 1 от деня на влизането в сила на подробния устройствен план, с който за сметка на имотите с комплексно застрояване се обособяват урегулирани имоти с публичен достъп по новопроектирани улици. Изградените и/или предвидени с план-схемите към плана водопроводни и канализационни мрежи са предназначени за обслужване на новообразуваните самостоятелни урегулирани имоти.

(4) В случаите по ал. 3 изградените площадкови водопроводни и канализационни мрежи с прилежащите им съоръжения се придобиват от общината, считано от деня на влизането в сила на подробния устройствен план по ал.3.

Раздел II

Планиране на развитието на водоснабдителните и канализационните системи

Чл. 27. (1) Планирането на развитието на ВиК системите, публична собственост, се извършва чрез регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация.

(2) За една административна област се изработва и приема само един регионален генерален план за водоснабдяване и канализация.

(3) Плановете по ал. 1 се изготвят за период 25 години.

Чл. 28. Регионалният генерален план за водоснабдяване и канализация обхваща цялата административна област и съдържа най-малко:

1. анализ на състоянието на ВиК системите на съответната област;

2. цели и приоритети за развитие на ВиК системите, чрез които се постига съответствие с правото на Европейския съюз в областта на питейните и отпадъчните води и с планираните в съответния план за управление на речния басейн програми от мерки за опазване на подземните и повърхностните водни тела, използвани за питейно-битово водоснабдяване и такива по събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води;

3. краткосрочна за период от 5 години, средносрочна за период от 15 години и дългосрочна за период от 25 години инвестиционни програми.

Чл. 29. (1) Регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация се изготвят от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и се

съгласуват от асоциацията по ВиК.

(2) Регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация се актуализират при необходимост, по реда на този закон.

Чл. 30. Регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация и инвестиционните програми към тях се съгласуват по реда на Закона за опазване на околната среда.

Чл. 31. (1) При изготвянето на инвестиционните програми за изпълнението на регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация се спазва принципът на единната цена на ВиК услуга на административната област.

(2) Принципът по ал. 1 се спазва задължително за цените на ВиК услугите „доставяне на вода на потребителите“, „доставяне на вода на други ВиК оператори“ и „отвеждане на отпадъчните води“. Цената за ВиК услугата „пречистване на отпадъчни води“ се определя диференцирано за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на този закон и Закона за водите.

Раздел III

Проектиране и изграждане на водоснабдителните и канализационните системи. Ограничения на собствеността за благоустройствени цели

Чл. 32. (1) Държавата и общините възлагат проектирането и изграждането на ВиК системи - публична държавна или публична общинска собственост, в съответствие с регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация и при спазване на разпоредбите на Закона за устройство на територията, свързани с устройството на територията, инвестиционното проектиране и строителството.

(2) ВиК операторите могат да възлагат проектирането и изграждането на ВиК системи, ако това им е възложено в договора по чл. 50.

(3) Юридическото лице по чл. 48 може да възлага проектиране, изграждане и реконструкция на ВиК системи, по реда на чл. 49.

Чл. 33. (1) Асоциацията по ВиК може да предложи на компетентния орган (едноличния собственик на капитала/общото събрание на съдружниците/акционерите) вземане на решение, ВиК операторът да поеме финансови задължения за осигуряване на средства за развитие на ВиК системите, когато такава възможност е предвидена в договора по чл. 50 и при едновременното наличие на следните условия:

1. средствата ще се използват за финансиране на проекти, касаещи изграждане на публична ВиК инфраструктура съответстваща на одобрената инвестиционна програма към регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация;

2. финансовото състояние на ВиК оператора позволява поемането и обслужването на задълженията;

3. поемането на задълженията няма да се отрази негативно върху социалната поносимост на цената на ВиК услугите.

(2) За поемането на финансови задължения се сключва допълнително споразумение към договора по чл. 50.

Чл. 34. (1) Извън населените места и селищните образувания водоснабдителни и канализационни проводи (мрежи) и съоръженията към тях - публична държавна или публична общинска собственост, се изграждат в държавни и общински имоти въз основа на одобрени парцеларни планове по чл. 110, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на

територията.

(2) Когато това е невъзможно, линейните мрежи по ал. 1 и съоръженията към тях се изграждат в поземлени имоти - собственост на физически и/или юридически лица въз основа на одобрен парцеларен план по чл. 110, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията и платено еднократно обезщетение на собствениците на засегнатите имоти.

(3) С парцеларния план по чл. 110, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията се определят сервитутни ивици, върху които се налагат ограничения на собствеността за благоустройствени цели.

(4) Условието и редът за определяне на размерите и разположението на сервитутните ивици и на специалния режим за изграждане и експлоатация на водоснабдителни и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения, публична държавна и публична общинска собственост се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 35. (1) Държавата, общините и ВиК операторите, които изграждат и експлоатират ВиК системи, публична държавна и публична общинска собственост, в границите на сервитутните ивици в засегнатите поземлени имоти имат право:

1. на прокарване и изграждане на тръбопроводи и съоръжения за водоснабдяване или отвеждане на отпадъчни води и наземни съоръжения към тях;

2. техни представители да влизат и да преминават през засегнатите имоти и да извършват дейности в тях, свързани с изграждането и/или експлоатацията на линейните обекти по ал. 4 и съоръженията към тях, включително право на преминаване на техника през засегнатите поземлени имоти;

3. да извършват дейности по отстраняване на аварии.

(2) В границите на сервитутните ивици в засегнатите поземлени имоти не се допуска:

1. извършване на застрояване или засаждане на трайни насаждения;

2. прокарване на проводни на други мрежи на техническата инфраструктура, с изключение на случаите, когато това е допуснато с нормативен акт, при спазване на техническите и други изисквания.

(3) Промяната на собствеността на имота не прекратява ограниченията в ползването на засегнатите поземлени имоти.

(4) Промяна в положението на съществуващи водоснабдителни и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения - публична държавна и публична общинска собственост може да бъде направено при техническа възможност по реда на Закона за устройство на територията.

Чл. 36. (1) Правата на лицата, които изграждат и експлоатират ВиК системи възникват, когато:

1. с влязъл в сила парцеларен план се определи разположението и размерите на сервитутните ивици на водоснабдителните и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения в засегнатите имоти, и

2. е изплатено или внесено еднократно обезщетение по реда на ал. 2 на разположение на собственика и на носителите на други вещни права върху засегнатия имот.

(2) Определянето на размера и изплащането на еднократните обезщетения се извършват по реда на чл. 210 и 211 от Закона за устройство на територията. Обжалването на размера на обезщетението от заинтересованите лица не пречи упражняването на правата по чл. 34, ал. 1.

(3) Размерът на обезщетението по ал. 1, т. 2 се определя при прилагане на

следните критерии:

1. площта на засегнатия поземлен имот, включена в границите на сервитутните ивици;
2. видовете ограничения на ползването;
3. срока на ограничението;
4. справедливата пазарна оценка на имота или на частта от него, която попада в границите на сервитутните ивици.

(4) Независимо от обезщетението по ал. 1, т. 2 лицата, които изграждат и експлоатират водоснабдителни и канализационни системи, са длъжни да възстановят всички причинени вреди в имота и да заплатят на собственика парично обезщетение за ограниченията при ползването му извън сервитутните ивици за времето на фактическото строителство.

(5) Сервитутните ивици, определени с подробния устройствен план, се отразяват в кадастъра по реда на чл. 31а от Закона за кадастъра и имотния регистър.

Чл. 37. (1) Разпоредбите на чл. 35 и чл. 36 се прилагат и при реконструкция или основен ремонт на съществуващи водоснабдителни и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения, когато се променят трасето, обхватът и границите на сервитутните ивици, нанесени в кадастрална карта, специализирана карта, кадастрален план или карта на възстановената собственост.

(2) С наредбата по чл. 34, ал. 4 се определят условията и редът, при които в сервитутните ивици на съществуващи водоснабдителни и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения могат да се разполагат допълнителни /заместващи проводни за водоснабдяване и отвеждане на отпадъчни води.

Чл. 38. Собствениците на възстановени земеделски земи и гори са длъжни да опазват заварените в имотите им ВиК системи, да спазват ограниченията на ползването, определени с актовете за възстановяване на собствеността по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд, както и ограниченията на собствеността по чл. 35.

Чл. 39. (1) Изграждането на ВиК система или на части от нея, засягаща или преминаваща през обекти, свързани със сигурността на страната, се допуска само по изключение.

(2) Изключението по ал. 1 се допуска със заповед на ръководителя на ведомството, на което е предоставен за управление засегнатият обект. Със заповедта се определя и редът за допускане до обекта по време на проучването, проектирането и изграждането на ВиК системата или на части от нея.

(3) При въвеждането на ВиК системата по ал. 1 в експлоатация ръководителят на ведомството, на което е предоставен за управление засегнатият обект, определя режима на допускане за ВиК оператора, който е задължителен при извършване на дейностите по експлоатация и поддържане на ВиК системата или на частта от нея, намираща се в границите на обекта.

Чл. 40. (1) Сгради и други площадкови обекти на ВиК системите - публична държавна или публична общинска собственост се изграждат в общински или държавни имоти въз основа на влязъл в сила подробен устройствен план и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на Закона за горите или по Закона за опазване на земеделските земи. Когато това е невъзможно се допуска изграждането им в частни имоти след предварителното им отчуждаване по реда на

Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост.

(2) Когато за изграждане на обекти по ал. 1 – публична държавна собственост е необходимо да бъдат заети поземлени имоти или части от тях – общинска собственост, те се предоставят безвъзмездно в полза на държавата с решение на общинския съвет.

(3) Когато за изграждане на обекти по ал. 1 – публична общинска собственост е необходимо да бъдат заети поземлени имоти или части от тях – държавна собственост, те се предоставят безвъзмездно в полза на общината по реда на Закона за държавната собственост.

Чл. 41. (1) Водопроводните и канализационните мрежи и съоръжения в границите на населените места и селищните образувания се изграждат като улични мрежи по реда на глава четвърта, раздел II от Закона за устройство на територията в съответствие с одобрени общи и подробни устройствени планове и план-схемите за водоснабдяване и канализация към тях.

(2) Водопроводните и канализационните мрежи и съоръжения в границите на населените места и селищните образувания се изграждат в обхвата на улиците по приложена улична регулация, а по изключение – в имоти държавна или общинска собственост.

(3) При изграждането на водопроводните и канализационните мрежи и съоръжения по ал. 1 не могат да се влошават условията за застрояване на поземлените имоти и да се препятства установеният начин на трайното им ползване. Изключение се допуска по реда на Закона за устройство на територията, когато няма друга техническа възможност или друго техническо решение е явно икономически нецелесъобразно.

(4) Заварените ВиК системи, изградени в земеделски земи и горски имоти, възстановени по реда на Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд, които впоследствие са включени в границите на населените места и селищните образувания, могат да бъдат измествани за сметка на собствениците при спазване на чл. 64, ал. 5 от Закона за устройство на територията.

Чл. 42. (1) Изграждането на необходимите водопроводни и канализационни мрежи и съоръженията към тях в урбанизираните територии, може да се извършва от и за сметка на собствениците на урегулираните поземлени имоти по ред и условия, определени в Наредба на общинския съвет и по реда на Закона за устройство на територията.

(2) Условията, при които се изграждат и предават в собственост на общината мрежите по ал. 1 или части от тях, се определят в договора, сключен между заинтересовано лице (инвеститор) и общината.

(3) Изградените по реда на предходните алинеи ВиК мрежи и съоръженията към тях са публична общинска собственост. Общината предава изградените обекти по ал. 1 за управление на асоциацията по ВиК в едномесечен срок от въвеждането им в експлоатация.

Чл. 43. (1) Инвестиционното проектиране, изграждането, въвеждането в експлоатация и поддържането на ВиК системи се осъществяват при условията и по реда на Закона за устройство на територията и на този закон.

(2) Техническите правила и нормативи за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителните системи, на канализационните системи и на сградните водопроводни и канализационни инсталации се определят с наредби на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) ВиК операторите са възложители на строителството по смисъла на чл. 161, ал. 1 от Закона за устройство на територията, както и заинтересовани лица по смисъла на чл. 124а, ал. 5 от Закона за устройство на територията в случаите, когато в договора по чл. 50 им е възложено изграждането на ВиК системи или част от тях.

Глава четвърта **ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ**

Раздел I **ВиК оператори**

Чл. 44. (1) ВиК оператор е капиталово търговско дружество, на което е възложено стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите, публична собственост и предоставянето на ВиК услугите срещу заплащане в границите на една обособена територия.

(2) ВиК оператор може да бъде търговско дружество, образувано / учредено по реда на Търговския закон, което:

1. е с основен предмет на дейност експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги;
2. има регистриран капитал не по-малко от 100 000 лева;
3. притежава финансови и технически възможности, включително организационна структура и персонал за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по т. 1;
4. е публично предприятие по смисъла на чл. 2, ал. 1, т.1 и т.2 от Закона за публичните предприятия.

Чл. 45. (1) Не може да бъде ВиК оператор дружество:

1. спрямо което е открито производство по несъстоятелност или което е обявено в несъстоятелност;
2. което е в ликвидация;
3. което е с прекратен по негова вина договор за същата дейност и не е изтекъл срок от 2 години от влизането в сила на прекратяването;
4. което не отговаря на изисквания на действащото законодателство, приложими към дейността;
5. което има публични задължения, с изключение на задълженията по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения.

(2) Съответната асоциация по ВиК изисква по реда на чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс информация за наличието или липсата на публични задължения.

Чл. 46. ВиК операторите осъществяват дейностите по чл. 44, ал.1 въз основа на договор за възлагане по чл. 50, сключен с асоциацията по ВиК за обособената територия.

Чл. 47. (1) Не се считат за ВиК оператори лицата, които поддържат вътрешните (площадковите) водопроводни и канализационни мрежи с прилежащите им съоръжения, разположени в имоти – частна собственост с комплексно застрояване за жилищни, курортни, промишлени или други нужди, включително в жилищни комплекси от затворен тип и индустриални паркове/зони, както и лицата, които осъществяват самостоятелно питейно-битово водоснабдяване при условията и по реда на Закона за водите.

(2) Не се считат за ВиК оператори други предприятия, които предоставят услугата „доставка на вода за напояване“ и/или „доставка на водни маси“. Цените на тези услуги се определят по методики, приети от Министерския съвет, съобразени с активите на предприятията, които служат за формиране на услугата.

Раздел II

Упражняване правата на държавата във ВиК операторите с държавно участие в капитала

Чл. 48. (1) Правата на държавата във всички ВиК оператори с държавно участие се упражняват от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от юридическо лице по смисъла на Закона за публичните предприятия.

(2) Едноличен собственик на капитала на дружеството по ал. 1 е държавата, представлявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 49. (1) Юридическото лице по чл. 48 се финансира чрез целево финансиране от държавния бюджет, със собствени средства и чрез привлечено финансиране.

(2) Държавата може да възлага за изпълнение от юридическото лице по чл. 48 стратегическа водоснабдителна и канализационна инфраструктура от национално или регионално значение.

(3) Финансирането на възложената от държавата по ал. 2 инфраструктура е целево от държавния бюджет.

Раздел III

Договор за възлагане на стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите и предоставяне на ВиК услугите

Чл. 50. (1) Договорът за възлагане на дейностите по стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите и предоставяне на ВиК услугите в административната област се сключва между ВиК оператора и асоциацията по ВиК в писмена форма.

(2) Договорът по ал.1 съдържа:

1. предмет на договора, включително обхватът на дейностите и услугите, възложени на ВиК оператора, описание на ВиК системите и на документацията за тях;

2. условия и срок за влизането в сила на договора, ако се предвиждат такива;

3. срок на договора, в съответствие с максималния допустим срок, определен с този закон, условия и ред за неговото продължаване, когато това е допустимо;

4. условия за извършване на дейностите;

5. права и задължения на страните, включително задължения на оператора, свързани с опазване на човешкото здраве и околната среда, задължение за застраховане на имуществото, предоставено за експлоатация с договора – застрахователни рискове и други;

6. разпределение на отговорностите по отношение на извършването и финансирането на инвестиции във ВиК системите, включително в случаите на финансиране от фондове на Европейския съюз;

7. правила за предаване на съществуващите ВиК системи за експлоатация на оператора;

8. условия и ред за предоставяне на ВиК оператора за експлоатация на новоизградените и предстоящите за изграждане ВиК системи;

9. условия и ред за поемане и погасяване на финансови задължения от ВиК оператора;

10. критерии и показатели за осъществяване на контрол върху дейността на ВиК оператора, изисквания към качеството на услугите;

11. правила за отчитане на изпълнението по договора и редът за осъществяване на контрол върху изпълнение на задълженията на ВиК оператора;

12. отговорност на страните, неустойки и други обезщетения за неизпълнение на условията и задълженията по договора;

13. основания и ред за изменение на договора, включително в случаите по ал. 4;

14. основания и ред за прекратяване на договора и последиците от прекратяването, включително задължението на ВиК оператора да изпълнява дейността до определянето на нов оператор;

15. ред за предаване на ВиК системите, както и на документацията за тях от ВиК оператора след прекратяването на договора.

(3) Срокът на договора по ал. 1 е до 30 години, но не по-малко от 15 години.

(4) Срокът по ал. 3 може да бъде продължен с не повече от 15 години, независимо от броя на удължаванията, ако:

1. ВиК операторът отговаря на условията на закона и изпълнява всички задължения и условия по договора и

2. е направил писмено искане за продължаване на договора най-малко една година преди изтичането на неговия срок.

Чл. 51. (1) Договорът с ВиК оператора се прекратява с изтичането на неговия срок, или след изтичане на срока по чл.50, ал.4.

(2) Преди изтичането на срока договорът се прекратява:

1. при прекратяване на дружеството ВиК оператор – от датата на прекратяването му;

2. при обявяване в несъстоятелност на ВиК оператора – от датата на влизане в сила на съдебното решение;

3. при съдебно решение за прекратяване на договора – от датата на влизане в сила на съдебното решение;

4. при преобразуване на ВиК оператора – от вписване на преобразуването;

5. при наличие на публични задължения в общ размер над 5 000 лв., с изключение на задълженията по невлезли в сила актове, както разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;

6. на други основания, предвидени в закон или с договора – от датата посочена в тях.

(3) Проверка за наличие или липса на публични задължения по ал. 2, т. 5 се извършва веднъж годишно към 15 декември на съответната година.

Чл. 52. (1) Не по-късно от 6 месеца преди изтичането на срока на договор по чл.50, действието на който няма да бъде удължено, асоциацията по ВиК на обособената територия предлага на компетентния орган да създаде по реда на Закона за публичните предприятия нов ВиК оператор за дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставяне на ВиК услугите за конкретната обособена територия.

(2) Предложение по ал. 1 се прави и в случай на прекратяване, поради неизпълнение, ликвидация или открита процедура по несъстоятелност на действащ ВиК оператор в срок до 2 месеца от вписването в търговския регистър.

(3) Асоциацията по ВиК сключва договор по чл.50 с новото публично предприятие по ал.1.

(4) При избор на нов ВиК оператор трудовите правоотношения на работниците и служителите с досегашния ВиК оператор се уреждат по реда на чл. 123 и 123а от Кодекса на труда.

Чл. 53. (1) ВиК операторът изпълнява задълженията си по договора и след изтичането на неговия срок или предсрочното му прекратяване до момента, в който новият ВиК оператор има готовност да изпълнява дейностите по чл.50.

(2) Периодът между сключването на договора с новия ВиК оператор и началото на фактическото изпълнение не може да бъде по-дълъг от 6 месеца.

Чл. 54. Когато част от водоснабдителна или канализационна система се използва за предоставяне на ВиК услуги в различни обособени територии, операторите уреждат отношенията си с договор, съгласуван с асоциациите по ВиК.

Раздел IV

Стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите

Чл. 55. Стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите включва тяхното опазване, поддържане в изправност, използването им и осигуряване на непрекъснатост на нормалното им функциониране, съгласно тяхното предназначение, при спазване на изискванията на действащото законодателство.

Чл. 56. (1) ВиК операторите нямат право да предоставят на трети лица под наем или с друг договор права за ползване върху имоти и вещи, които са част от предоставените им с договора по чл. 50.

(2) Активи – публична собственост, предоставени на ВиК оператора за извършване на ВиК услуги, не могат се използват за други стопански дейности, които се извършват на отворен за конкуренция пазар, ако тези дейности не са свързани и необходими за предоставяне на ВиК услугите.

Чл. 57. (1) ВиК операторите са длъжни да извършват инвестиции за функционирането на ВиК системите и за предоставянето на ВиК услугите при условията, определени в съответните договори с тях.

(2) ВиК операторите признават в счетоводния си баланс (отчета за финансовото състояние) имуществените права, предоставени им с договорите по чл. 50, върху предоставените им ВиК системи – публична собственост, и начисляват разходи за амортизации за тях, за срока на договора. Набраните суми по сметките за начислените амортизационни отчисления се реинвестират от ВиК операторите в инфраструктурата в съответствие с инвестиционните програми.

Раздел V

Присъединяване към водоснабдителните и канализационните системи.

Предоставяне на водоснабдителните и канализационни услуги

Чл. 58. (1) Присъединяването на имоти към водопроводна и/или канализационна мрежа в границите на урбанизираните територии се извършва при условията и по реда на този закон и Закона за устройство на територията.

(2) Имотите на потребителите се водоснабдяват, като сградните водопроводни инсталации и/или площадковите водопроводни мрежи се присъединяват към водопроводна мрежа на урбанизираната територия чрез водопроводно отклонение с общ водомерен възел.

(3) Отпадъчните и/или дъждовните води от имотите на потребителите се отвеждат, като сградните канализационни инсталации и/или площадковите канализационни мрежи се присъединяват към канализационна мрежа на урбанизираната територия чрез канализационно отклонение с ревизионна шахта.

(4) Водопроводните отклонения с общия водомерен възел и канализационните отклонения с ревизионната шахта са част от публичните водопроводни и канализационни мрежи на населените места.

(5) Условиата, техническите изисквания и редът за присъединяване на недвижимите имоти и потребителите към ВиК системите и за ползване на ВиК услугите се определят с наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 59. (1) „Водоснабдителни и канализационни услуги“ са предоставяните от ВиК операторите услуги по:

1. доставка на вода за питейно – битови цели;
2. доставка на вода с непитейни качества;
3. отвеждане на отпадъчните води от имотите на потребителите чрез канализационната мрежа;
4. пречистване на отпадъчните води.

(2) Услугата по ал.1, т.1 включва дейностите водоземане на природни води от водни обекти чрез водовземни съоръжения, тяхното пречистване чрез пречиствателни станции или пречиствателни съоръжения до постигане на съответствие с приложимото законодателство в областта на питейните води, обеззаразяване, съхраняване, транспортиране на водата по довеждащи водопроводи и по водопроводни мрежи в урбанизираните територии и доставяне на вода до имотите на потребителите чрез сградни водопроводни отклонения.

(3) Услугата по ал.1, т.2 включва дейностите водоземане на природни води от водни обекти чрез водовземни съоръжения, съхраняване, транспортиране на водата по водопроводи за вода с непитейни качества и доставяне до имотите на потребителите, ползващи вода с непитейни качества, чрез сградни водопроводни отклонения.

(4) Услугата по ал.1, т.3 включва дейностите, свързани с отвеждане на отпадъчни води от имотите на потребителите чрез сградни канализационни отклонения и канализационни мрежи в урбанизираните територии, чрез отвеждащи колектори.

(5) Услугата по ал.1, т.4 включва, пречистването на отпадъчните води чрез пречиствателни станции или пречиствателни съоръжения и заустване на пречистените отпадъчни води във водоприемници при спазване на изискванията за опазване на околната среда.

(6) При предоставянето на услугите по ал. 1 ВиК операторите са длъжни да осигуряват с приоритет доставката на вода с питейни качества за питейно-битови цели.

(7) ВиК услугите се предоставят на потребителя чрез публично известни общи условия.

(8) Условиата за предоставяне на ВиК услуги на промишлени потребители и приравнени към тях се уреждат с индивидуални договори.

Чл. 60. (1) Потребители на ВиК услугите са юридически или физически лица – собственици, а при наличие на вещно право на ползване - ползватели на съответните

имоти, за които се предоставят ВиК услуги по чл.59, ал.1, включително на имоти в етажна собственост.

(2) Не са потребители ВиК оператори, които закупуват вода от други ВиК оператори или други предприятия и я доставят на потребителите чрез водоснабдителните системи, предоставени им за експлоатация.

Чл. 61. Пречистването на природните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и мониторинга им, се осигуряват при условията и по реда на Закона за водите и подзаконовите нормативни актове към него.

Чл. 62. (1) При отклонение от изискванията за качествата на питейната вода подавана във водопроводната мрежа, ВиК операторите информират органите на държавния здравен контрол, кмета на съответната община, потребителите и областния управител и предприемат мерки за установяване на причините и отстраняване на несъответствията.

(2) Когато водата за питейно-битови цели във водоснабдителната система има отклонения от изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите, услугата по чл. 59, ал. 1, т. 1 може да се осъществява само след издаване на разрешение по чл. 155а, ал. 1, т. 1 от същия закон, в случаите когато се изисква такова, или след съгласуване с органите на държавния здравен контрол, съгласно разпоредбите на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 на Закона за водите. (3) Пречистването и заустването на отпадъчни води в повърхностни водни обекти се извършва в съответствие с издаденото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за съответната канализационна система.

Чл. 63. При пресъхване или силно намаляване на дебита на водоизточниците ВиК операторът уведомява териториалните органи на изпълнителната власт и предлага да се предприемат действия за въвеждане на:

1. режим на водоснабдяване;
2. лимити на водопотребление;
3. ограничения във водоползването, като забрана на ползването на питейна вода за промишлени нужди, напояване, поливане на зелени площи, миене на улици, моторни превозни средства, балкони и други.

Чл. 64. (1) Редът за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на водоснабдяването се определя с наредбата по чл. 58, ал. 5.

(2) ВиК операторите не изплащат обезщетения за щетите, нанесени в резултат на ограниченията по чл. 63.

Чл. 65. (1) Условията за отчитането и заплащането на ВиК услугите се определят с наредбата по чл. 58, ал. 5.

(2) Забранява се ползването на ВиК услуги без монтиран водомер/ средство за измерване.

(3) Редът за установяване на нарушенията за присъединяване към ВиК системите и санкциите се определят в наредбата по чл. 58, ал. 5.

Чл. 66. (1) Предоставянето на ВиК услугите е възмездно. ВиК услугите се заплащат по цени, одобрени по реда на този закон.

(2) ВиК операторите публикуват прилаганите от тях цени на интернет страницата си и ги оповестяват на заинтересованите страни по всякакъв друг подходящ начин.

Раздел VI

Показатели за качество на ВиК услугите

Чл. 67. (1) Основните показатели за качество на ВиК услугите са:

1. общи загуби на вода във водоснабдителните системи и срокове за тяхното намаляване;

2. експлоатационни показатели за ефективност;

3. финансови показатели за ефективност.

(2) Общите загуби на вода във водоснабдителните системи по ал. 1, т. 1 се определят по методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, утвърдена от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Показателите за качество на ВиК услугите, условията и редът за формиране на годишни целеви нива на показателите за качество на ВиК услугите за всеки ВиК оператор, съобразно специфичните обстоятелства по дейността му, отчитането на постигането на показателите за качество на ВиК услугите и контрола се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството

Раздел VII

Бизнес програми

Чл. 68. (1) ВиК операторите разработват бизнес програми в съответствие с изискванията на Закона за публичните предприятия за срок от 3 години.

(2) Бизнес програмите се одобряват от органа, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала, или от общите събрания на съдружниците/акционерите на дружествата.

(3) Инвестиционната програма, включена в бизнес програмата предвижда инвестиции към всички членове на асоциацията по ВиК разпределени по критерии, определени в наредбата по ал. 5.

(4) Инвестиционната програма включена в бизнес програмите се съгласува с асоциациите по ВиК, преди представяне за одобрение на органа по ал.2.

(5) Елементите и параметрите на инвестиционната програма, включена в бизнес програмите се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 69. (1) При ценообразуването се спазва принципът на единната цена на услугите по чл.59, ал. 1, по видове услуги на обособената територия като за услугата "пречистване на отпадъчни води" цената се определя диференцирано за групи потребители в зависимост от степента на замърсеност по реда на Закона за водите.

(2) Цените на ВиК услугите се регулират по реда на този закон.

Раздел VIII

Социална защита на потребителите на ВиК услугите

Чл. 70. Социална поносимост на цената на ВиК услугите е налице, в случаите когато нейната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно - битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 2,5 на сто от средния месечен доход на домакинство за съответната административна област по данни на Националния статистически институт на годишна база.

Глава пета

РЕГУЛИРАНЕ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

Раздел I

Комисия за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги

Чл. 71. (1) Регулирането на цените на ВиК услугите се осъществява от Комисия за регулиране на цените на ВиК услугите, наричана по-нататък „комисията“, Структурата и правомощията на комисията се определят с този закон.

(2) Комисията е независим специализиран държавен орган - юридическо лице, със седалище в град София.

(3) При осъществяване на своите правомощия комисията е независима от изпълнителната власт и дейността ѝ се осъществява въз основа на принципите за безпристрастност, професионализъм, почтеност, последователност, публичност и прозрачност . Комисията се отчита за дейността си пред Народното събрание.

(4) Комисията е първостепенен разпоредител с бюджет.

(5) Бюджетът на комисията е част от държавния бюджет и се съставя, изпълнява и отчита по реда на Закона за публичните финанси.

Чл. 72. (1) Комисията е колегиален орган и се състои от 5 члена, включително председател.

(2) Председателят и останалите членове на комисията се избират и освобождават от Народното събрание по ред, определен в правилника му.

(3) Мандатът на членовете на комисията е 5 години, с право на не повече от два мандата.

(4) Изборът на нови членове на комисията се произвежда не по-рано от три месеца и не по-късно от един месец преди изтичането на мандата на действащите членове. Членовете на комисията продължават да изпълняват функциите си и след изтичането на мандата им до встъпване в длъжност на новите членове.

(5) Мандатът на член на комисията се прекратява предсрочно:

1. по негово искане;
2. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си за повече от 6 месеца;
3. при смърт;
4. при установяване, че лицето не отговаря на изискванията на чл.73 ал. 1 или при възникване на несъвместимост по чл. 73 ал. 2 и 3;
5. при неучастие без основателна причина в две последователни заседания на комисията;
6. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.

(6) При настъпване на обстоятелствата по ал. 5 се уведомява Народното събрание за извършване на нов избор.

(7) В случаите по ал. 5, т. 1, 3 и 6 основанията се обявяват от председателя на Народното събрание пред Народното събрание.

(8) При предсрочно прекратяване на мандат на член на комисията Народното събрание избира на негово място друго лице за остатъка от мандата.

Чл. 73. (1) За членове на комисията се избират лица с добра репутация, които имат висше инженерно, икономическо и/или юридическо образование с минимална образователно-квалификационна степен "магистър" и не по-малко от 10 години професионален опит в областта на водоснабдяването и канализацията или други комунални услуги.

(2) За членове на комисията не могат да бъдат избирани лица, които:

1. са осъждани за умишлено престъпление от общ характер;
2. са лишавани от правото да заемат определена държавна длъжност или да упражняват определена професия или дейност;
3. са били членове на изпълнителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, когато то е прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;

(3) Член на комисията не може да заема длъжност в държавни или общински органи, както и да извършва политическа или друга дейност, която засяга независимостта му.

(4) Възнагражденията на членовете на комисията се определят както следва:

1. на председателя – 93 на сто от три средни месечни заплати на наетите лица по трудово и по служебно правоотношение в отрасъл ВиК съгласно данни на Националния статистически институт;
2. на останалите членове на комисията - 85 на сто от три средни месечни заплати на наетите лица по трудово и по служебно правоотношение в отрасъл ВиК съгласно данни на Националния статистически институт.

Чл. 74. (1) Членовете на комисията се избират след проведена публична процедура.

(2) Предложения за избор на членове на комисията могат да правят народните представители и парламентарните групи.

(3) Народното събрание избира поотделно председателя и останалите членове на комисията.

(4) Членовете на комисията полагат пред Народното събрание клетвата по чл. 76, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Чл. 75. (1) Комисията е постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват повече от половината от членове ѝ.

(2) Комисията се произнася с мотивирани решения, които са индивидуални или общи административни актове.

(3) Решенията на комисията се приемат с мнозинство от минимум 3 гласа. Въздържане от гласуване не се допуска. Начинът на гласуване на всеки гласувал и мотивите на всеки гласувал против се отразяват в протокол към решението. В случай че на заседанието присъстват по-малко от 5 членове, решението, се постановява само ако за него са гласували най-малко 3 от членовете на комисията.

(4) Заседанията на комисията са открити, когато се разглеждат заявления за одобряване на цени на ВиК услуги.

(5) Решенията на комисията по ал. 4 се вземат в закрито заседание и се обявяват по ред, определен в правилника за дейността на комисията.

(6) При осъществяване на правомощията си комисията прилага правилата, предвидени в този закон, а за неуредените в него случаи - правилата на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Решенията на комисията могат да бъдат обжалвани относно тяхната законосъобразност пред Административния съд - град София в 14-дневен срок от съобщаването им. Обжалването не спира изпълнението на решението. **Чл. 76.** (1) При изработване на проект на административен акт за одобряване на цени на ВиК услугите Комисията провежда процедура за обществено обсъждане със заинтересованите лица, като определя срок за представяне на становища по проекта - не по-кратък от 14 дни.

(2) Заинтересовани лица по ал. 1 са държавни органи, браншови организации, ВиК оператори, потребители, свързани с проекта, и организации на потребители.

(3) Постъпилите предложения и изразените становища по обсъжданите въпроси и протоколите от заседанията се публикуват на страницата на комисията в интернет.

(5) Комисията разглежда всички постъпили становища от заинтересованите лица и мотивира своето становище, като публикува мотивите на страницата си в интернет.

Чл. 77. (1) Комисията огласява публично следваната политика и създадената практика по прилагането ѝ на страницата си в интернет.

(2) Комисията публикува на интернет страницата си предложенията на ВиК операторите за одобряване на цени заедно с всички изходни данни, протоколите от проведени открити и закрити заседания и обществени обсъждания, решенията на комисията, включително начина, по който са гласували членовете на комисията, и мотивите на всеки гласувал против, приетите правила и методики.

Чл. 78. (1) Комисията приема правилник за дейността си, който се обнародва в „Държавен вестник“.

(2) При осъществяване на дейността си комисията се подпомага от администрация, чиято структура и организация на работа се определят с правилника по ал. 1.

(3) Дейността на администрацията се осъществява от лица, работещи по трудово правоотношение. Трудовите правоотношения на служителите на комисията се уреждат съгласно разпоредбите на Кодекса на труда.

Чл. 79. (1) Основните месечни възнаграждения на служителите на комисията се определят от председателя съгласно вътрешни правила за работната заплата, приети от комисията, и в рамките на разполагаемите средства по бюджета за съответната година.

(2) Служителите на комисията могат да получават допълнителни възнаграждения за постигнати резултати, определени по ред и по начин, установени с вътрешните правила за работната заплата.

(4) Членовете и администрацията на комисията се застраховат задължително със застраховките „Живот“ и „Злополука“ за сметка на бюджета на комисията.

(5) Служителите на комисията подлежат ежегодно на оценяване на трудовото изпълнение по ред и по начин, установени с вътрешни правила. Трудовото правоотношение на служител може да бъде прекратено без предизвестие, когато е получил възможно най-ниската годишна оценка на изпълнението на длъжността, в едномесечен срок от получаването на окончателната оценка.

Чл. 80. Членовете на комисията, както и служителите от нейната администрация са длъжни да спазват правилата за професионална етика, приети от комисията.

Чл. 81. (1) Председателят на комисията, нейните членове и служителите на нейната администрация са длъжни да не разгласяват класифицираната информация, която създават и съхраняват и която им е станала известна при изпълнението на задълженията им по този закон, съдържаща се в списък на конкретните факти, сведения и предмети, представляващи служебна тайна.

(2) Комисията след съгласуване с Държавната комисия по сигурността на информацията с решение утвърждава, изменя и допълва списъка по ал. 1.

(3) Списъкът по ал. 1 може да включва информация, обявена за търговска тайна от заявителите, но само ако нейното разгласяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци или до застрашаване на търговския интерес на трети лица. Тази категория информация комисията включва в списъка след съгласуване с Комисията за защита на конкуренцията.

(4) Информация, представляваща служебна тайна, може да се разгласява само пред органите на съдебната власт или пред други държавни органи по установения в закон ред.

Чл. 82. Държавните органи, ВиК операторите и длъжностните лица оказват съдействие на комисията при осъществяването на нейните функции.

Чл. 83. Председателят на комисията:

1. организира и ръководи дейността на комисията и на нейната администрация съгласно закона и нейните решения;
2. представлява комисията пред трети лица;
3. назначава и освобождава служителите от администрацията;
4. внася ежегодно в Народното събрание доклад за дейността на комисията;
5. организира съставянето на бюджета и го внася за разглеждане и приемане от комисията;
6. отговаря за изпълнението, приключването и отчитането на бюджета на комисията;
7. внася годишния отчет и периодичните финансови отчети за приемане от комисията.

Раздел II

Правомощия на Комисията за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги

Чл. 84. В изпълнение на регулаторната си функция комисията:

1. одобрява цените на ВиК услугите;
2. упражнява контрол за прилагането на одобрените цени от ВиК операторите;
3. налага санкции в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 85. При изпълнение на регулаторната си функция комисията се ръководи от следните принципи:

1. осигуряване на условия за предоставяне на всеобщ достъп и социална поносимост на ВиК услугите;
2. защита на интересите на потребителите;

3. икономическа обосновааност на цените на ВиК услугите;
4. бързина и процесуална икономия на производствата пред комисията.

Чл. 86. Всяка година в срок до 31 май комисията представя в Народното събрание доклад за извършената от нея дейност по този закон през предходната година.

Чл. 87. Комисията осигурява публичност за ВиК услугите, като публикува на интернет страницата си:

1. доклада по чл. 86;
2. докладите от извършени проверки, при осъществяване на контрол;
3. одобрените цени на ВиК услугите.

Раздел III **Регулиране на цените на ВиК услугите**

Чл. 88. (1) На регулиране от комисията подлежат цените, по които ВиК операторите предоставят услугите по чл.59, ал.1.

(2) Комисията регулира и цените, по които ВиК оператори или други предприятия доставят вода от техни или предоставени им за експлоатация водоземни съоръжения и/или системи до водоснабдителни системи, експлоатирани от други ВиК оператори.

Чл. 89. Методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване, отразяващи структурата на разходите, редът за внасяне на предложенията за цените и за одобряването им, както и редът за предоставяне на информация се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 90 (1) В цената на ВиК услугите се включват следните компоненти:

1. достъп до услугите по чл.59, ал.1;
2. използвани количества от услугата по чл.59, ал.1 по видове;

(2) Начинът на ценообразуване по компоненти се определя с наредбата по чл. 89.

Чл. 91. (1) ВиК операторите представят за одобряване от комисията цените, образувани съгласно наредбата по чл. 89.

(2) Прилаганите от ВиК операторите цени не могат да бъдат по-високи от одобрените от комисията.

Чл. 92. (1) ВиК операторите водят аналитична счетоводна отчетност за всяка предоставяна услуга, предмет на ценово регулиране по този закон.

(2) ВиК операторите изпълняват правилата за държавните помощи като водят аналитична счетоводна отчетност ако осъществяват дейност на друг пазар, който е отворен за конкуренция.

(3) Изискванията за водене на аналитично счетоводство по видове предоставяни услуги, както и формата и съдържанието на счетоводните отчети за регулаторни цели се определят в наредбата по 89.

Чл. 93. (1) Процедура за преразглеждане на цените на ВиК услугите се открива от комисията служебно или по искане на ВиК оператора:

1. когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обосноваваните разходи на ВиК операторите;

2. при непредвидено увеличение/намаление на ценообразуващи елементи (цени на горива, електроенергия, базови консумативи, минимална работна заплата, водни количества и други).

(2) Условието и редът за преразглеждане на цените се определят с наредбата по 89.

Глава шеста

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ВИК УСЛУГИТЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Чл. 94. (1) Предоставянето на ВиК услугите на потребителите се извършва в съответствие с общи условия. Общите условия се изготвят от Министерството на регионалното развитие и благоустройството и се прилагат от всички ВиК оператори.

(2) Общите условия съдържат:

1. правата и задълженията на оператора и на потребителите;

2. реда за измерване, отчитане, разпределение и заплащане на изразходваната вода и отведените и пречистените отпадъчни води;

3. отговорността при неизпълнение на задълженията;

4. условията и реда за включване, прекъсване и прекратяване на водоподаването и/или отвеждането на отпадъчните води;

5. реда за осигуряване на достъп до водомерите/средствата за измерване, включително в жилищата на потребителите, както и за прекратяване на водоподаването на отделните водоснабдявани имоти;

6. реда за откриване, промяна или закриване на партида, включително служебно от оператора;

7. реда за разглеждане на писмените молби, сигнали, жалби и предложения на потребителите

8. специални процедури за предоставяне на информация, свързана с потреблението, и за преустановяване водоснабдяването.

(3) Общите условия се съставят ясно, изчерпателно и в леснодостъпна за потребителите форма.

(4) Общите условия или техните изменения подлежат на обществено обсъждане.

(5) Общите условия или техните изменения задължително се публикуват на интернет страницата на съответния ВиК оператор, като може да се оповестяват и по друг подходящ начин, включително да се поставят на видно място в центровете за работа с потребителите.

Чл. 95. Общите условия може да се изменят и допълват по искане на ВиК оператора или служебно от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Глава седма

КОНТРОЛ

Чл. 96. Комисията осъществява контрол за прилагането на одобрените цени на ВиК услугите.

Чл. 97. При осъществяване на дейността си ВиК операторите спазват разпоредбите на Закона за защита на конкуренцията, доколкото те не възпрепятстват фактически или юридически изпълнението на възложените им задължения.

Чл. 98. (1) Асоциацията по ВиК осъществява контрол за изпълнение на показателите за качество на предоставяните ВиК услуги по чл. 67, ал. 1;

(2) Асоциацията по ВиК контролира изпълнението на задълженията на ВиК оператора по договора за възлагане по чл. 50.

Чл. 99. ВиК операторите упражняват постоянен вътрешен контрол върху изпълнението на бизнес програмите си и съхраняват документацията за осъществения контрол 10 години след последната година на програмата.

Глава осма **ФИНАНСИРАНЕ**

Чл. 100. Финансирането на дейностите, свързани с ефективност и устойчивост на ВиК системите, съответствие с директивите в областта на питейните води, отвеждането и пречистването на отпадъчните води, вкл. реконструкция или основен ремонт на съществуващи и изграждане на нова ВиК инфраструктура, публична собственост се извършва:

1. от приходите на ВиК операторите;
2. със средства от държавния бюджет ;
3. със средства от общинските бюджети;
4. със средства от юридическото лице по чл. 48;
5. със средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове и програми на европейския съюз;
6. от други източници.

Глава девета **ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ ЗА ВиК УСЛУГИ И ВиК** **ИНФРАСТРУКТУРА**

Чл. 101. За осигуряване публичност и прозрачност при осъществяване на дейността по предоставяне на ВиК услуги Министерството на регионалното развитие и благоустройството създава и поддържа специализирани информационни системи за водоснабдяване и канализация.

Чл. 102. Специализираните информационни системи по чл. 101 осигуряват:

1. информация за ВиК услугите в страната;
2. информация за държавните органи, асоциациите по ВиК, общините и ВиК операторите във връзка с изпълнението на този закон и развитието на ВиК отрасъла;
3. възможност за извършване на справки.

Чл. 103. За осигуряване на данни за водностопанските системи и съоръжения Министерството на регионалното развитие и благоустройството създава и поддържа специализирани карти, регистри и информационни системи с обхват техния вид, собственост, предоставени права за стопанисване, поддържане и експлоатация, технически параметри и други.

Глава десета
ИНДИВИДУАЛНИ И ДРУГИ ПОДХОДЯЩИ СИСТЕМИ ЗА
ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Чл. 104. Допуска се използването на решения за индивидуални и други подходящи системи (ИДПС), предвидени в член 3 от Директива 91/271/ЕИО на Съвета от 21 май 1991 г. за пречистване на градските отпадъчни води (ОВ L 135, 30.05.1991 г.), като алтернативно решение на централизираните системи за събиране на отпадъчните води, в райони с ниска плътност на застрояване и след предвиждане в специализираните схеми към общия устройствен план на общината.

Глава единадесета
ЗАЩИТА НА ВОДОСНАБДИТЕЛНАТА И КАНАЛИЗАЦИОННАТА
ИНФРАСТРУКТУРА ПРИ БЕДСТВИЯ. УПРАВЛЕНИЕ НА
ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ В
УСЛОВИЯТА НА ПРОМЕНИ В КЛИМАТА.

Чл. 105. (1) Мерките, свързани със защита при бедствия на публичните водоснабдителни и канализационни системи се разработват и прилагат от техните собственици: общини и областни администрации, както и от ВиК операторите въз основа на предоставените им права, съгласно сключените договори по чл. 50.

(2) Критичната ВиК инфраструктура и обектите ѝ се определят по реда на наредбата по чл. 8а, ал. 1 от Закона за защита при бедствия.

Чл. 106. Анализът и оценката на рисковете от бедствия, в следствие на които се нарушава или разрушава водоснабдителната и/или канализационната инфраструктура, както и планирането на дейности, свързани с намаляването на тези рискове се разработват на общинско и областно ниво, като част от плановете за защита при бедствия в съответните територии.

Чл. 107. Анализът на въздействието на бъдещи климатични промени върху експлоатационното състояние на водоснабдителните и/или канализационните се извършва на областно и общинско ниво, както за всеки отделен компонент от системите, така и за всяка система като цяло.

Чл. 108. При констатиране на щети от природни бедствия, нанесени на водоснабдителната и/или канализационната инфраструктура - публична собственост, както и при нарушение на качеството на ВиК услугите в следствие на природни бедствия, ВиК операторите предоставят информация на собствениците на публичната инфраструктура за вземане на решение.

Глава дванадесета
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

Раздел I
Административнонаказателни разпоредби

Чл. 109. (1) Наказва се с глоба, съответно имуществена санкция, освен ако не подлежи на по-тежко наказание, физическото или юридическото лице, което:

1. експлоатира или ползва ВиК системи или изгражда такива без необходимото за това основание или в отклонение от определените изисквания - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

2. повреди ВиК системи или наруши правилата за експлоатация и регламентираните режими на тяхната работа, ако извършеното не съставлява престъпление по НК - от 500 лв. до 5000 лв.;

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и физическото лице, члена на управителен орган или длъжностното лице на юридическото лице, поръчало, възложило или допуснало извършването на нарушения по ал. 1.

(3) Когато нарушението по ал. 1, т. 1 е извършено във връзка с осъществяване на строителни дейности, глобата или санкцията е от 10 000 лв. до 25 000 лв.

(4) За повторно нарушение по ал. 1 и 2 глобата или санкцията е в двоен размер, определен по максималния ѝ размер по ал. 1.

Чл. 110. (1) На В и К оператор, който предоставя услуги по цени, по-високи от утвърдените от комисията, се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 200 000 лв.

(2) На член на управителен орган във В и К оператор, който е извършил или е допуснал извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 5 000 до 20 000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лицето по ал. 2 глобата е в трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

(4) При констатирани нарушения по ал. 1, 2 и 3 В и К операторите са длъжни да възстановят на потребителите надвзетите суми със законната лихва.

Чл. 111. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 109 и чл. 110 се съставят от длъжностни лица, оправомощени от председателите на асоциациите. Наказателните постановления по предходното изречение се издават от председателя на асоциацията или от оправомощени/о от него лица/лице.

(2) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват при условията и по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Раздел II

Отговорност и ред за решаване на спорове

Чл. 112. Потребителите, които са неизправни длъжници, носят отговорност за задълженията си, като предоставящият услугата може да поиска издаване на заповед за изпълнение по чл. 410, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс независимо от размера на задължението.

Чл. 113. (1) Причинените повреди на ВиК системите, включително на водопроводните и канализационните отклонения, се отстраняват за сметка на причинителя. Вреди и пропуснати ползи се търсят по общия съдебен ред.

(2) Когато причинителят на повредата не се установи, отстраняването е за сметка на:

1. потребителя - за частите от ВиК системите, намиращи се в имоти, в които е извършено присъединяването със сградните водопроводни инсталации и/или вътрешните водоснабдителни мрежи на потребителите след общия водомер;

2. ВиК оператора - за частите от водоснабдителната и канализационната система, които са извън имотите по т. 1.

(3) При кражба и повреждане на водомерите на водопроводните отклонения, намиращи се в имотите на потребителя, включително при замръзване на водомера, счупване на стъклото, унищожаване на пломби и други механични повреждания, ремонтът или смяната им се извършват от ВиК оператора за сметка на потребителя.

Чл. 114. Споровете между асоциациите по ВиК и ВиК операторите относно сключването, изпълнението, изменението и прекратяването на договор за възлагане по чл. 50 се решават по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 115. Споровете между ВиК операторите и потребителите се решават по съдебен ред.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) По смисъла на този закон:

1. „Битов потребител“ е потребител физическо лице или юридическо лице, което получава срещу заплащане водоснабдителни и/или канализационни услуги за собствени и на домакинството битови цели;
2. „Битови отпадъчни води“ са отпадъчните води от жилищни сгради, обществени сгради и др., съдържащи главно продукти на човешкия метаболизъм и на битовите дейности.
3. „Водоснабдителни и канализационни системи („ВиК системи“) са публични водностопански системи, предназначени за водоснабдяване, отвеждане и пречистване на отпадъчните води от урбанизираните територии.
4. „Водоснабдителна система“ е съвкупност от съоръжения за добиване на природни води, пречистването и/или обеззаразяването им до необходимото качество, съхраняването им, транспортирането, разпределянето и доставянето им до имотите на потребителите им чрез водопроводи и водопроводни мрежи.
5. „Водопроводна мрежа“ е елемент на водоснабдителната система, разположена в урбанизираната територия, състояща се от проводи и прилежащите им съоръжения за транспортиране и разпределение на водата, включително водопроводните отклонения за имотите на потребителите.
6. „Водопровод/ водоснабдителен провод“ е тръбен участък, елемент на водоснабдителна система, по който протича вода за питейни или технологични (пожарни, производствени и др.) нужди.
7. „Водопроводно отклонение“ е тръбният участък, който свързва водопроводната мрежа на урбанизираната територия заедно с общия водомерен възел за имота и по който се подава вода към площадковата водопроводна мрежа и/или сградната водопроводна инсталация на потребителя / потребителите.
8. „Вода за питейно - битови цели“ е питейна вода, предназначена за консумация от човека, в нейното природно състояние или след обработка, предназначена за пиене, приготвяне на храна и други битови цели, както и използвана в предприятията от хранителната промишленост за производството, преработката, съхранението или продажбата на продукти или на вещества, предназначени за консумация от хора.

9. „Дейност от стратегическо значение“ е дейност, която е от значение за националната сигурност на Република България, и обектите на която са част от критичната инфраструктура, определена по реда на Наредбата за реда, начина и компетентните органи за установяване на критичните инфраструктури и обектите им и оценка на риска за тях (обн., ДВ, бр. 81 от 2012 г.) и съгласно Постановление № 181 на Министерския съвет от 2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност (обн., ДВ, бр. 59 от 2009 г.);
10. „Експлоатация на ВиК системи“ са дейностите по използване на ВиК системите за целите на предоставяне на ВиК услугите;
11. „Икономически нецелесъобразно“ за ВиК оператор е изграждането на съоръжения за присъединяване, инвестициите за които не се компенсират със средствата, набрани от амортизационните отчисления и печалбата от предоставените услуги чрез тези съоръжения за *осемгодишен* период, и цената, която ще се заплати за присъединяването;
12. „Индивидуален водомер“ е всеки водомер на потребител (при сгради - етажна собственост и водоснабдявани обекти с повече от един потребител), монтиран след общия водомерен възел за поземления имот.
13. „Канализационна система“ е съвкупност от канализационни мрежи в урбанизираните територии, колектори и съоръжения чрез които се извършва отвеждане на отпадъчните и/или дъждовните води от имотите на потребителите, пречистването им и при необходимост обеззаразяването им до необходимото качество и заустването им в съответния воден обект;
14. „Канализационна мрежа“ е елемент на канализационната система в урбанизираната територия, състояща се от проводи, прилежащите им съоръжения и канализационните отклонения за отвеждане на отпадъчните и/или дъждовните води от имотите на потребителите.
15. „Канализационно отклонение“ е тръбният участък, включително ревизионната шахта върху него, чрез който се свързва площадковата канализационна мрежа и/или сградната канализационна инсталация на потребителя с канализационната мрежа на урбанизираната територия. При сгради в режим на свободно или свързано застрояване, ревизионната шахта се разполага в имота на потребителя. При сгради в режим на комплексно застрояване ревизионната шахта е на отстояние не по-голямо от 2 м от сградата.
16. Канализационен провод е тръбен участък, част от канализационна система, по който протичат отпадъчни води.
17. „Комунални услуги“ са обществени услуги за водоснабдяване и канализация и услугите по производствата, преобразуването, съхранението, разпределението и доставката и снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия или природен газ.
18. „Лимит на водопотребление“ е горна граница на водните количества за определен период от време, които могат да се използват от потребители, в условия на намалени водни ресурси.
19. „Непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер“ е събитие, възникнало след одобряването на бизнес програмата, което ВиК операторът, въпреки проявената грижа според особеностите на случая, не е могъл да избегне и чиито последици не е могъл да предотврати;
20. „Общ водомерен възел“ е водомерният възел на водопроводното отклонение, чрез което имотът е присъединен към водопроводната мрежа на урбанизираната територия.

21. „Отпадъчни води“ са битови отпадъчни води или смес от битови и производствени/ небитови отпадъчни води или смес от битови отпадъчни води и дъждовни води или смес от битови и производствени/ небитови отпадъчни води и дъждовни води или смес от производствени/ небитови отпадъчни води и дъждовни води.
22. „Повторно“ е нарушението, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.
23. „Поддържане на ВиК системи“ са дейностите по осигуряване на изправност на елементите им;
24. „Промислен потребител“ е юридическо лице, различно от битов потребител, което получава срещу заплащане водоснабдителни и/или канализационни услуги за собствени битови и стопански цели;
25. „Производствени/ небитови отпадъчни води“ са отпадъчни води от производства или търговски дейности, различни от битовите и дъждовните отпадъчни води.
26. „Режим на водоснабдяване“ е подаване на вода към потребителите при условия на намалени водни ресурси в определени часове на денонощието.
27. „Средства за измерване“ са средствата съгласно Закона за измерванията.
28. „Стопанисване на ВиК системи“ са дейностите по опазване на имуществото на публичните собственици чрез прилагане на процедури за приемане, поддържане и предаване на активите и контрол;
29. „Управление на ВиК системи“ са дейностите по планиране, осигуряване на финансиране за проектиране и изграждане на ВиК системите, както и възлагането на стопанисването, поддържането и експлоатацията на ВиК системите от ВиК оператор.
30. „Финансови и технически възможности“ е общото финансово-икономическо състояние и наличието на технически средства с оглед извършването на предвидените ВиК дейности и услуги.
31. Определенията на термините „воден режим“, „водни услуги“, „самостоятелно питейно-битово водоснабдяване“ в този закон са по смисъла на Закона за водите.
32. „Условно чисти води“ и „вода с непитейни качества“ са води с качества, които не съответстват на изискванията на наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 3 от Закона за водите за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

§ 2. Не подлежат на осребряване по реда на чл. 268, ал. 1 от Търговския закон, не се включват в масата на несъстоятелността по чл. 614, ал. 1 от Търговския закон и не се осребряват по смисъла на чл. 716 от Търговския закон имуществото и активите, предоставени на ВиК операторите, които са в ликвидация или в процедура по несъстоятелност, представляващи публична държавна и публична общинска собственост.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Този закон отменя Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр. 18 от 2005 г., изм., бр. 30, 65 и 102 от 2006 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 47 и 93 от 2009 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 17 от 2015 г., изм. и доп., бр. 58 от 2015 г., доп., бр. 77 от 2018 г.).

§ 4. (1) Асоциациите по ВиК по чл. 198в от ЗВ продължават дейността си като асоциации по чл. 13 до чл. 19 от този закон. Сключените от тях договори с ВиК операторите запазват действието си за срока, за който са сключени и се привеждат в съответствие с този закон в 6 месечен срок от влизането му в сила.

(2) Съществуващите към датата на влизане в сила на този закон ВиК системи – публична собственост на държавата и на общините, разположени на територията на съответната област, се управляват от асоциациите по ВиК по силата на този закон.

§ 5. В административните области, в които не е извършено обединяване (консолидация) общините, които не са членове на асоциацията по § 4, ал.1, се присъединяват към асоциацията в 6 месечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 6. В случаите по §5 собствениците на ВиК системи – публична собственост на прекратените обособени територии стават по силата на този закон членове на асоциацията по ВиК за обособената територия, към която са присъединени прекратените обособените територии. В срок до 3 месеца от влизането в сила на закона асоциацията по ВиК провежда общо събрание за определянето на гласовете на присъединилите се общини в общото събрание.

§ 7. Регионалните генерални планове на ВиК, приети до влизане в сила на този закон, запазват действието си. Тези планове се изменят и актуализират при условията и по реда на този закон.

§ 8. Сервитутните ивици на съществуващите водоснабдителни и канализационни проводи (мрежи) и съоръжения – публична държавна и публична общинска собственост, се отразяват в кадастъра по реда на чл. 31а от Закона за кадастъра и имотния регистър с размер и разположение на зоната на ограничение, определени в наредбата по чл. 13, ал. 1 от Закона за устройство на територията, по заявление от собствениците на ВиК инфраструктурата или по заявление от ВиК оператора

§ 9. (1) Сключените до влизането в сила на закона договори по § 30 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн., ДВ, бр. 47 от 2009 г., изм., бр. 95 от 2009 г., изм. и доп., бр. 58 от 2015 г. и бр. 55 от 2018 г.) и по чл. 198о и 198п от Закона за водите запазват действието си до изтичането на сроковете, за които са сключени. Тези договори се привеждат в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането в сила на закона.

(2) Действието на договора по ал. 1 може да бъде продължено с допълнително споразумение, сключено не по-късно от 3 месеца преди изтичането на срока на договора, с което срокът се удължава със срок, който заедно с изтеклия срок не може да надхвърля максималния срок по този закон.

(3) ВиК операторите продължават дейността си в съответствие с утвърдените им бизнес програми за текущия регулаторен период. За промени в бизнес програмите се прилагат изискванията на този закон.

(4) Договорите с ВиК оператори, които са сключени от кмет на община по реда на отменената глава 11 „а“ от Закона за водите се прекратяват по право от влизането в сила на този закон. Предоставените за експлоатация ВиК системи и съоръжения се предават на общината, която ги предоставя на асоциацията по ВиК за обособената територия по § 4 в 6 -месечен срок от влизането в сила на този закон.

(5) Асоциацията по ВиК предоставя ВиК системите по ал. 1 на ВиК оператора за обособената територия с допълнително споразумение към договора за възлагане.

§ 10. (1) В срок от 24 месеца след влизане в сила на този закон на всички сградни водопроводни отклонения следва да има монтирани средства за измерване/ водомери.

(2) В срок от 24 месеца от влизане в сила на този закон в сгради в режим на етажна собственост следва да са монтирани индивидуални водомери за всички потребители в сградата.

(3) Водомерът по ал.1 е средство за търговско мерене по реда на Закона за измерванията.

(4) Индивидуалните водомери в сградите в режим на етажна собственост са средства за разпределение. Периодичността на проверките на индивидуалните водомери е 10 години.

(5) Периодичността на проверките на монтираните на сградни водопроводни отклонения средства за измерване / водомери е съгласно чл. 43 от Закона за измерванията.

(6) Инсталираните нови водомери по ал.3 и ал.4 и подменените такива, следва да имат възможност за дистанционно отчитане.

(7) Ангажимент на ВиК оператора е изграждането и поддържането на система за дистанционно отчитане на водомерите.

§ 11. (1) Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги, за които е изпълнено условието на чл. 4 и чл.5, ал.2, продължават действието си до прекратяването им. Промяната в собствеността върху водностопански системи и съоръжения, предоставени на концесия, не засяга предоставените по отношение на тези обекти права и задължения на концесионерите и концедентите. При промяна в правата на собственост върху водностопански системи и съоръжения, предоставени на концесия, концедентът продължава да изпълнява от името на новия собственик правата и задълженията по концесионния договор до прекратяването му.

(2) Функциите на асоциация по ВиК за управлението на ВиК системите и съоръженията, предназначени за водоснабдяването на Столичната община, независимо от собствеността и териториите, в които са разположени или през които преминават, се осъществяват от общинския съвет на Столичната община.

(3) Сключените до влизането в сила на този закон концесионни договори за възлагане на дейности по управление, поддържане и експлоатация на ВиК системи и предоставяне на ВиК услуги, за които с влизане в сила на Закона за водоснабдяването и канализацията не са изпълнени условията на чл. 4 и чл. 5, ал.2, концедентите предприемат действия за изпълнение на дейностите по стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и за предоставяне на ВиК услугите в съответствие с разпоредбите на Закона за водоснабдяването и канализацията.

§ 12. (1) Действията по § 9, ал. 8 – 11 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. - ДВ, бр. 103 от 2013 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) се довършват по реда на Закона за водите.

§ 13. Незавършените към влизането в сила на този закон производства по отменения Закон за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и по отменената глава 11а от Закона за водите се довършват по реда на този закон.

§ 14. Подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се издават в *12-месечен срок* от влизането на закона в сила.

§ 15. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29, 30, 36 и 65 от 2006 г.; попр., бр. 66 от 2006 г.; изм., бр. 105 и 108 от 2006 г., бр. 22 и 59 от 2007 г., бр. 36, 52 и 70 от 2008 г., бр. 12, 32, 35, 47, 82, 93, 95 и 103 от 2009 г., бр. 61 и 98 от 2010 г., бр. 19, 28, 35 и 80 от 2011 г., бр. 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 66 и 103 от 2013 г., бр. 26, 49, 53 и 98 от 2014 г., бр. 12, 14, 17, 58, 61, 95 и 101 от 2015 г., бр. 15, 51, 52 и 95 от 2016 г.; бр. 12, 58 и 96 от 2017 г., бр. 55, 77, 98 и 103 от 2018 г. и бр. 17, 25 и 61 от 2019 г., бр. 21, 44 и 52 от 2020 г., бр.13 и 17 от 2021 г. и бр.20 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 се създава ал. 2:

„(2) Собствеността, управлението и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи, изискванията към водоснабдителните и канализационните услуги (ВиК услуги), тяхното регулиране и контрол се уреждат с отделен закон.“

2. Член 10б се изменя така:

„Чл. 10б. Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява държавната политика в отрасъла водоснабдяване и канализация на национално ниво съгласно този закон и Закона за водоснабдяването и канализацията.“

3. В член 10в се правят следните изменения:

а) в ал.1 т. 2, 3, 4 и 6 се отменят;

б) в ал.2, т.1 в края на изречението думите „ и 2“ се заличават;

в) в ал.2 т. 4 и 5 се отменят,

4. В чл. 13, ал. 1:

а) т. 5 се изменя така:

„5. водоснабдителните и канализационните системи, определени по Закона за водоснабдяването и канализацията.“;

б) т. 6 и т. 7 се отменят.

5. Чл. 15а се отменя.

6. В чл. 19, ал. 1, т. 4:

а) б. „а“ се изменя така:

„а) водоснабдителните системи, определени по Закона за водоснабдяването и канализацията;“;

б) б. „б“ се изменя така:

„б) канализационните системи, определени по Закона за водоснабдяването и канализацията;“.

7. В чл. 22 ал. 2 се изменя така:

„(2) Частна общинска собственост са и сградните водопроводни инсталации и вътрешните водопроводни мрежи и съоръжения и сградните канализационни инсталации и канализационните мрежи и съоръжения в имотите, собственост на общината, определени по Закона за водоснабдяването и канализацията.“.

8. В чл. 24:

а) т. 7 се изменя така:

„т.7. водоснабдителните и канализационните системи, определени по Закона за водоснабдяването и канализацията;“;

б) т. 8, т. 9 и т. 10 се отменят.

9. В чл. 30, ал. 2 след съюза „и“, преди думите „общинска собственост“ се добавя „публична“.

10. В чл. 33, ал. 4 съюзът „и“ се заменя с „или“ и накрая се добавя „за наложените ограничения на собствеността в обществена полза“.

11. В чл. 46а, ал. 3 думите „регистриран по реда на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги оператор ВиК“ се заменят с „ВиК оператор съгласно Закона за водоснабдяването и канализацията“.

12. В чл. 48 навсякъде в ал. 2 и 4 думите „чл. 2 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заменят със „Закона за водоснабдяването и канализацията“.

13. В чл. 56, ал. 4, т. 3 накрая се поставя запетая и се допълват думите „вкл. дъждопреливниците на канализационните системи“.

14. Заглавието на глава седма се изменя така: „Ограничения на собствеността и поземлени сервитути, свързани с водните обекти“.

15. В чл. 104:

а) в ал. 1 и 2 навсякъде думата „Сервитутите“ се заменя с „Ограниченията на

собствеността“;

б) създава се ал. 3:

„(3) Ограниченията на собствеността във връзка с изграждането на водоснабдителни и канализационни проводи (мрежи) и съоръжения – публична собственост на държавата и общините, се определят в Закона за водоснабдяването и канализацията и в Закона за устройство на територията.“

16. Раздел III на Глава седма се изменя така:

„Раздел III. Право на водопрекарване на свободно течащи води“.

17. В чл. 112, алинея 1 се изменя така:

„(1) Всеки собственик е длъжен да даде право на водопрекарване на свободно течащи води през своя имот на всички, които имат постоянна или временна нужда от това.“

18. В чл. 119, ал. 3 думите „чл. 2, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заменят със „Закона за водоснабдяването и канализацията“.

19. В чл. 190, ал. 1 се изменя така:

„(1) Министърът на земеделието и министърът на енергетиката контролират състоянието на водните обекти и на водностопанските системи и съоръжения в рамките на своята компетентност. Министърът на регионалното развитие и благоустройството осъществява контрол по реда на Закона за водоснабдяването и канализацията.“

20. В чл. 191, ал. 1, т. 2 накрая се добавя „с изключение на водоснабдителните и канализационните системи, които се контролират по реда на Закона за водоснабдяването и канализацията“.

21. В чл. 193 думите „Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, при спазване на изискванията на този закон“ се заменят със „Закона за водоснабдяването и канализацията“.

22. Глава единадесета „а“ с членове 198а – 198х се отменя.

23. В чл. 200, ал. 1:

а) в т. 2 след думата „системи“ се добавя „с изключение на ВиК системи“;

б) в т. 5 след думата „устройства“ се добавя „с изключение на ВиК системи“;

24. В § 1 от Допълнителните разпоредби точки 32, 33, 82, 83, 85 и 86 се заличават.

§ 16. В Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2001 г.; изм., бр. 41 и 111 от 2001 г., бр. 43 от 2002 г., бр. 20, 65 и 107 от 2003 г., бр. 36 и 65 от 2004 г., бр. 28, 76, 77, 88, 94, 95, 103 и 105 от 2005 г., бр. 29, 30, 34, 37, 65, 76, 79, 80, 82, 106 и 108 от 2006 г., бр. 41, 53 и 61 от 2007 г., бр. 33, 43, 54, 69, 98 и 102 от 2008 г., бр. 6, 17, 19, 80, 92 и 93 от 2009 г., бр. 15, 41, 50, 54 и 87 от 2010 г., бр. 19, 35, 54 и 80 от 2011 г., бр. 29, 32, 38, 45, 47, 53, 77, 82 и 99 от 2012 г., бр. 15, 24, 27, 28, 66 и 109 от 2013 г., бр. 49, 53, 98 и 105 от 2014 г., бр. 35, 61, 62, 79 и 101 от 2015 г., бр. 15 и 51 от 2016 г., бр. 13, 63, 92, 96 и 103 от 2017 г., бр. 21, 28, 55 и 108 от 2018 г., бр. 1, 24, 25, 41, 44, 62 и 101 от 2019 г., бр. 17, 21, 60, 62, изм. с Решение № 14 от 15.10.2020 г. на Конституционния съд на Република България - бр. 92 от 2020 г., бр. 104 и 107 от 2020 г., бр. 16, 20, 21, изм. с Решение № 17 от 4.11.2021 г. на Конституционния съд на Република България - бр. 94 от 2021 г. и бр. 42 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 67:

а) в ал. 1:

аа) изречение второ се изменя така: „Когато това е невъзможно, линейните мрежи на техническата инфраструктура и съоръженията към тях се изграждат в поземлени имоти - собственост на физически и юридически лица след платено еднократно обезщетение на собствениците на засегнатите имоти.“;

бб) създава се изречение трето: „Редът за определяне и изплащане на еднократните обезщетения за наложените с плана ограниченията на собствеността за благоустройствени цели се определят в специален закон.“;

2. В чл. 83:

а) в ал. 5:

аа) в изречение първо, думите „върху които не се разрешават строежи и засаждане на трайни насаждения“ се заменят с „в които се налагат ограничения на собствеността за благоустройствени цели“

бб) в изречение второ думите „за упражняване на сервитутите“ се заменят със „за изграждане и експлоатация на водоснабдителни и канализационни проводни (мрежи) и съоръжения, публична държавна и публична общинска собственост.“;

б) алинея 6 се изменя така:

„(6) Начинът за определяне и изплащане на еднократните обезщетения и ограниченията на собствеността за благоустройствени цели се определят в Закона за водоснабдяването и канализацията.“;

в) алинеи 7 и 8 се отменят.

3. Членове 83а и 83б се отменят.

4. В чл. 84, ал. 3 думите „наредба на министъра на регионалното развитие и благоустройството“ се заменят с „наредбата по чл. 58, ал. 5 от Закона за водоснабдяването и канализацията“.

5. В чл. 106, т.3 се допълва изречение второ:

„Разположението и развитието на ВиК системите се съобразява с регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация по чл. 27, ал. 1 от Закона за водоснабдяването и канализацията.

б. В чл. 108, ал. 2, след края на последното изречение се поставя запетая и се допълват думите:

„като за ВиК инфраструктурата се вземат под внимание съобразяват с регионалните генерални планове за водоснабдяване и канализация по чл. 27, ал. 1 от Закона за водоснабдяването и канализацията.“

7. В чл. 128а:

а) в ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „както и да посочат дали проектът за подробен устройствен план или неговото изменение съответства на бизнес програмите и инвестиционните програми към тях, одобрени по реда Закона за водоснабдяването и канализацията.“

8. В чл. 134:

а) в ал. 1;

аа) създава се нова т. 7:

„7. се налага предвижданията му да бъдат съобразени с плановете и програмите или техните актуализации, приети по реда на Закона за водоснабдяването и канализацията и Закона за водите;“;

бб) досегашните т. 7 и 8 стават съответно 8 и 9.

б) в ал. 2, т. 8 накрая се добавя: „или се налага тяхното изменение за привеждането им в съответствие с плановете и програмите и инвестиционните програми към тях или техните актуализации, приети по реда на Закона за водоснабдяването и канализацията и Закона за водите.“

9. В чл. 193:

а) в ал. 1 думите „поземлените имоти“ се заменят със „служещия и господстващия поземлени имоти“;

б) в ал. 2 думата „чуждия“ се заменя със „служещия“;

в) в ал. 5 думите „условията за застрояване на поземлените имоти, да се препятства установеният начин на трайно ползване на поземлените имоти“ се заменят с „условията за застрояване на служещите имоти, да се препятства установеният им начин на трайно ползване“;

г) в ал. 6 думата „към“ се заменя със „за обслужване на“;

д) създава се нова алинея 9:

„(9) Договорът по ал. 1 и заповедите по ал. 3 и 4 се вписват в Службата по вписванията по партидата на собственика на служещия поземления имот. Заповедта по ал. 4 се отразява и в акта за държавна или за общинска собственост, съставен за държавния или на общинския поземлен имот, през който са прокарани отклоненията от общите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура.“;

е) алинеи 9 - 12 се отменят.

10. Създава се чл. 193а:

„Чл. 193а. (1) При бедствия, аварии и катастрофи отклонения от общи мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура до отделни обекти могат да се прокарат временно - до преодоляване на последствията от бедствието, аварията или катастрофата, през чужди недвижими имоти въз основа на заповед, издадена от компетентни органи, определени със специален закон. В този случай разрешение за строеж не се издава.

(2) За вредите по ал. 1 собствениците на засегнатите имоти се обезщетяват непосредствено след овладяване на бедствието, аварията или катастрофата при условията и по реда на специален закон.“.

11. В § 5 от допълнителните разпоредби се създават т. 32а, 32б и 32в:

„32а. „експлоатационни дружества“ са организациите, които предоставят обществени услуги чрез експлоатация на общи мрежи и съоръжения на инженерната инфраструктура (водопроводи, канализации, електрически, топлоснабдителни, газоснабдителни мрежи, електронна съобщителна инфраструктура и др.) и чрез които предоставят комунални услуги по доставката на електрическа енергия, топлинна енергия, природен газ, вода за промишлени и питейно-битови цели, отвеждане на отпадъчни води и електронни съобщения като услуги в обществен интерес;

32б. „Площадкови обекти на техническата инфраструктура“ са сгради и трайно прикрепените към тях или към поземлен имот съоръжения, предназначени за водоснабдяването и канализацията, електроснабдяването, топлоснабдяването, газоснабдяването, електронните съобщения, хидромелиорациите, третирането на отпадъците и геозащитната дейност;

32в. „Линеен обект на техническата инфраструктура“ са подземни и/или надземни преносни, разпределителни(довеждащи и отвеждащи) проводни (мрежи) и други елементи на техническата инфраструктура по чл. 64, включително принадлежащите им трайно прикрепени към земята конструктивни елементи и/или съоръжения.“

12. Параграф 23 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (обн., ДВ, бр. 1 от 2019 г.) се отменя.

§ 17. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г. - бр. 38 от 2001 г.; изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17, 30, 36, 64 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59, 92 и 113 от 2007 г., бр. 52 и 54 от 2008 г., бр. 10, 17, 19, 33 и 41 от 2009 г., бр. 18 и 87 от 2010 г., бр. 19 и 47 от 2011 г., бр. 45, 82 и 99 от 2012 г., бр. 27 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 40, 98 и 105 от 2014 г., бр. 52, 60 и 61

от 2015 г., бр. 81 от 2016 г. и бр. 13 и 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 96 от 2017 г., доп., бр. 21 и 64 от 2018 г., изм. и доп., бр. 77 от 2018 г., изм., бр. 90 от 2018 г., бр. 25 от 2019 г., изм. и доп., бр. 44 от 2019 г., изм., бр. 60, 79, 94 и 98 от 2019 г., доп., бр. 61, 79, 94; Решение № 9 от 5.12.2019 г. на Конституционния съд на Република България - бр. 98 от 2019 г., бр. 28, 34 и 44 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 32 от 2022 г.) в чл. 15а се добавя изречение второ: „За водоснабдителните и канализационните системи и съоръжения – публична държавна собственост се прилага и редът по Закона за водоснабдяването и канализацията“.

§ 18. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29, 30 и 36 от 2006 г., бр. 59, 63 и 92 от 2007 г., бр. 54, 70 и 100 от 2008 г., бр. 10, 17, 19 и 41 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 15 и 19 от 2011 г., бр. 45 и 91 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 6 на Конституционния съд от 2013 г. - бр. 65 от 2013 г.; изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., бр. 98 и 105 от 2014 г., бр. 13 и 43 от 2016 г. и бр. 13 от 2017 г., изм. и доп., бр. 96 от 2017 г., доп., бр. 77 от 2018 г., изм. и доп., бр. 60 от 2019 г., доп., бр. 61 от 2019 г., изм., бр. 94 от 2019 г., бр. 107 от 2020 г., бр. 16 и 17 от 2021 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 53, т. 1 накрая се добавя „освен когато със закон е определено друго“.

2. В чл. 54 накрая се добавя „освен когато със специален закон е определено друго“.

§ 19. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г., изм., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65, 74 от 2006 г., бр. 49, 55, 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г., бр. 42, 47 и 105 от 2016 г., бр. 51, 58, 102 и 103 от 2017 г., бр. 7, 38, 57, 64, 77, 83, 91 и 103 от 2018 г. и бр. 17 и 41 от 2019 г., изм. и доп., бр. 79 от 2019 г., бр. 25, 38, 57 от 2020 г., бр. 9 и 21 от 2021 г., бр. 8 и 9 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10, ал. 1, думите „и във водоснабдяването и канализацията“ се заличават;

2. В чл. 12, чл. 1, т. 2:

а) буква „а“ се изменя така: „стаж в областта на енергетиката;“

б) буква „б“ се заличава;

в) в буква „д“, думите „или в областта на водоснабдяването и канализацията“ се заличават.

3. В чл. 13, ал. 1 след думата членове се поставя точка и думите „или от членовете на съответния състав“ се заличават;

4. Чл. 13, ал. 2 се изменя така: „Комисията разглежда и решава въпросите, свързани с регулиране на бизнес програмите и цените в енергетиката и постъпилите жалби.

5. Чл. 13, ал. 3 се изменя така: „Комисията се произнася с мотивирани решения, които са индивидуални или общи административни актове. Решенията се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой членове“;

6. В чл. 14, ал. 1, думите „и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ и думите „и на В и К сектора“ се заличават

7. В чл. 14, ал. 2 думите „ВиК оператори“ се заличават.

8. В чл. 15, ал. 2, думите „и на В и К операторите“ се заличават.

9. В чл. 16, ал. 4, т. 6, 7 и 8 думите „и/или ВиК оператор“ и „и/или ВиК оператора“ се заличават.

10. В чл. 18, ал. 1 думите „и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

11. В чл. 22, ал. 1, т. 1 думите „и на потребители срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

12. В чл. 22, ал. 1, т. 3 думите „както и на В и К оператори срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

13. В чл. 26, ал. 1 думите „и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

14. В чл. 27, ал. 1, т. 1 думите „и по чл. 8, ал. 1, т. 1 и 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

15. В чл. 27, ал. 1, т. 2 думите „и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

16. В чл. 27, ал. 2, думите „или на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

17. В чл. 27, ал. 3, т. 1 думите „и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

18. В чл. 28, ал. 1 „и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

19. В чл. 28, ал. 3 „и на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заличават.

20. Навсякъде в Закона за енергетиката думите „Комисия за енергийно и водно регулиране“ се заменят с „Комисия за енергийно регулиране“

21. В § 1, т. 59а от Допълнителни разпоредби се заличава.

§ 20. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21 и 94 от 2012 г., бр. 103 и 109 от 2013 г., бр. 34, 61, 62, 95 и 102 от 2015 г., бр. 33, 42, 62 и 76 от 2016 г., бр. 62, 91 и 95 от 2017 г., бр. 7, 15, 20, 24 и 77 от 2018 г., и бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12, 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г.) в § 1д, ал. 1 от Допълнителни разпоредби думите „Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заменят със „Закона за водоснабдяването и канализацията“.

§ 21. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г., изм., бр. 74 от 2016 г., изм. и доп., бр. 95 и 97 от 2016 г., изм., бр. 85 и 92 от 2017 г., изм. и доп., бр. 97 от 2017 г., изм., бр. 15 от 2018 г., доп., бр. 22 от 2018 г., изм. и доп., бр. 98 от 2018 г., бр. 13, 37 и 96 от 2019 г., бр. 26, 28, 104 и 105 от 2020 г., бр. 19 от 2021 г.) в § 1, т. 22, б. „д“ от Допълнителни разпоредби думите „чл. 2, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги“ се заменят със „Закона за водоснабдяването и канализацията“.

§ 22. В Закона за управление на етажната собственост (обн., ДВ, бр. 6 от 2009 г., изм. бр. 15 от 2010 г., бр. 8 и 57 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., изм. и доп. бр. 26 от 2016 г., изм., бр. 43 от 2016 г., доп., бр. 88 от 2017 г. и бр. 21 от 2018 г., изм., бр. 98 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г., бр. 14 от 2021 г.) в чл. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) С договора по ал. 1 се урежда и управлението на вътрешните (площадковите) водопроводни и канализационни мрежи и съоръжения, изградени в жилищния комплекс от затворен тип.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 23. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 19 от 2011 г., изм., бр. 43 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 60 от 2012 г., изм., бр. 82 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., изм. и доп., бр. 27 от 2013 г., изм., бр. 66 и 109 от 2013 г., изм. и доп., бр. 28 от 2014 г., изм., бр. 53, 61 и 98 от 2014 г., изм. и доп., бр. 60 от 2015 г., изм., бр. 79 от 2015 г., изм. и доп., бр. 100 от 2015 г., изм., бр. 13, 15, 57, 61 и 95 от 2016 г., изм. и доп., бр. 13 от 2017 г., изм., бр. 58 от 2017 г., изм. и доп., бр. 103 от 2017 г., бр. 17 от 2018 г., доп., бр. 77 от 2018 г., изм. и доп., бр. 83 от 2018 г., изм., бр. 1 и 17 от 2019 г., бр. 21, 79 и 109 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 61:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 думите „Сервитут върху поземлени имоти в горски територии може да се учреди за изграждане и/или обслужване на:“ се заменят с „В поземлени имоти в горски територии могат да се изграждат и обслужват:“;

бб) в т. 1 думите „водопроводи и канализации“ се заменят с „водоснабдителни и канализационни проводи“;

б) алинея 2 се отменя;

в) в ал. 3:

аа) в текста преди т. 1 думите „Сервитут върху поземлени имоти в горски територии се учредява безсрочно или за определен срок:“ се заменят с „Разрешение за изграждане на обектите по ал.1, освен ако не е предвидено друго в специален закон, се издава:“;

бб) точка 5 се отменя.

2. В чл. 62:

а) в ал. 1:

аа) думите „За учредяване на сервитут върху поземлени имоти в горски територии инвеститорът прави искане за предварително съгласуване пред:“ се заменят със „За издаване на разрешението по чл. 61, ал. 3 инвеститорът прави искане пред:“;

бб) т. 4 се отменя;

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Разрешение за изграждане на обектите по чл. 61, ал. 1 върху поземлени имоти в горски територии, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, се издава след предварително съгласуване от ръководителя на ведомството, на което е предоставен за управление засегнатият обект.“;

в) алинеи 3 - 6 се отменят.

3. В чл. 63:

а) алинея 1 се отменя.

б) в ал. 2:

аа) в основния текст думите „Към заявлението по ал. 1 се прилагат:“ се заменят със „За издаване на разрешението по чл. 61, ал. 3 инвеститорът подава заявление до органа по чл. 62, ал. 1 към което прилага:“;

бб) т. 3 се заличава.

в) в ал. 3 думата „сервитут“ се заменя с „издаване на разрешение по чл. 61, ал. 3“.

г) в ал. 4 думите „учредява сервитут“ се заменят с „издава разрешението“;

д) в ал. 5 думите „За учредяване на сервитут“ се заменят със „За издаване на разрешението по чл. 61, ал. 3 за изграждане на обектите по чл. 61, ал. 1“, думата „цена“ се заменя с „такса“ и изречение второ се заличава.

е) в ал. 7:

аа) в изречение първо думата „Цената“ се заменя с „таксата“, а думите „акта за учредяване на сервитут“ се заменят с „разрешението“;

бб) в изречение второ думите „учреден сервитутът“ се заменят с „издадено разрешението“;

ж) алинея 8 се отменя.

з) в ал. 9 думите „Цената за учредения сервитут“ се заменят с „Таксата по ал. 5“;

и) в ал. 10 думите „върху които е учреден сервитут или такъв възниква по силата на специални закони“ се заменят със „засегнати от изграждането на обектите по чл. 61, ал. 1“;

й) алинея 11 се отменя.

4. Чл. 64 се изменя така:

„Чл. 64. Линейните мрежи и обектите по чл. 61 ал. 1 и съоръженията към тях се изграждат в поземлени имоти от горските територии - собственост на физически и юридически лица въз основа на одобрен парцеларен план по чл. 110, ал. 1, т. 5 от Закона за устройство на територията, с който се налагат ограничения на собствеността за благоустройствени цели и платено еднократно обезщетение на собствениците на засегнатите имоти определено по реда на Закона за енергетиката или по Закона за водоснабдяване и канализация.“

5. Чл. 65 се изменя така:

„Чл. 65. Поземлени сервитути за изграждане на отклонения от линейни мрежи по чл. 61, ал. 1 с прилежащите им съоръженията, през чужди имоти в горски територии (служещи имоти) за обслужване на отделни поземлени имоти (господстващи имоти) се учредяват по реда на чл. 193 от Закона за устройство на територията и чл. 112 от Закона за водите.“

6. Чл. 67 се изменя така:

„Чл. 67. Титулярят на разрешението по чл. 61, ал. 3 е длъжен за своя сметка да поддържа частите от поземлените имоти, засегнати от сервитутните ивици на линейните мрежи на техническата инфраструктура, в състояние, което да гарантира безопасната експлоатация на обекта по чл. 61, ал. 1 и 2.“

7. Чл. 68 се изменя така:

„Чл. 68. Собствеността върху дървесината от поземлени имоти в горски територии - държавна и общинска собственост, за които е издадено разрешение по чл. 61, ал. 3, върху които са учредени поземлени сервитути или са наложени ограничения на собствеността по силата на специални закони, е на собственика на съответния линеен обект по чл. 61, ал. 1 или на лицето, което го експлоатира, като добивът и разпореждането с дървесината се организира от него и за негова сметка по реда на този закон.“

§ 24. Законът влиза в сила от обнародването му в Държавен вестник.